

Fremtidens arena for kultur og læring i Karlsøy kommune

Fremtidens arena for kultur og læring?

Dette dokumentet er resultatet av en samskapende prosess, hvor vi har utforsket innbyggernes behov for fremtidens arena for kultur og læring i Karlsøy kommune, utført våren 2023.

Skal vi skape attraktive steder hvor folk trives er det viktig at vi jobber grundig med å undersøke hva behovene deres egentlig er. I løpet av denne våren har vi møtt med en engasjert gjeng med ulike karlsøyværingene. Vi har lært om hverdagslivet i Karlsøy, både i dag og i gamle dager. Vi har samlet inn innspill, laget skisser og testet forslagene underveis.

Målet for dette prosjektet har vært todelt. Den første delen har handlet om å forstå behovene til karlsøyværingene. I den andre delen har vi skissert konkrete muligheter for fremtidens arena for kultur og læring basert på innbyggernes behov og drømmer.

Dette dokumentet vil danne grunnlaget for videre utvikling og prosjektering, og sikrer at innbyggernes behov er ivaretatt helt fra start.

God fornøyelse!

“Norges beste bygd. Nærmest byen. Alle fordelene. Uten bystresset”

→ Fra brukerintervju i Karlsøy kommune

Innhold

Side 4-31

Innsikt og innbyggerinvolvering

Målgrupper

Utfordringer

Behov

Side 32-64

Fremtidsscenarioer og muligheter

Skisser

Konsepter

Scenarier

Side 65-77

Tiltak for å komme i gang

Midlertidige tiltak

Tips til veien videre

Del 1

Innsikt og innbyggerinvolvering

Målgrupper

Utfordringer

Behov

Vår tilnærming og metoder

I dette prosjektet har vi brukt tjenstedesignmetodikk for å kartlegge behovene til innbyggerne i Karlsøy kommune. Tjenstedesign handler om å sette mennesker i sentrum for prosessen og utforske problemstillingen med en åpen tilnærming. Vi anerkjenner at vi ikke vet hva løsningen er i starten av prosjektet, men at vi kommer til å finne svarene underveis, sammen med menneskene som skal bruke tjenestene i fremtiden.

For å forstå stedet og folkene reiste vi på feltarbeid til Karlsøy. Vi gjennomførte dybdeintervjuer, stedsvandring, og holdt flere workshops. Vi lanserte en digital innspillportal med tilhørende spørreundersøkelse. Vi fikk over 70 innspill i løpet av perioden.

Funnene fra kartleggingen kan deles inn i tre nivåer.

1. Sosialt liv og hverdag: Hvordan opplever innbyggere livet i Karlsøy kommune?
2. Infrastruktur og mobilitet – Hvordan er det å komme seg rundt?
3. Naturgitte omgivelser – Hvordan preger naturen Karlsøy kommune?

Disse tre nivåene danner grunnlaget for det videre arbeidet med å utvikle fremtidens arena for kultur og læring i Karlsøy kommune.

Skrivebordsundersøkelser

Les eksisterende rapporter og strategier fra ulike aktører for å kartlegge eksisterende kunnskap

Stedsvandring

Opplive Hansnes gjennom øynene til lokale innbyggere for å forstå deres behov

Observasjon

Observere miljøer og kultur ute i feltet for å komme nærmere hverdagen til innbyggerne

Innspillsplattform

Digital plattform for å samle innspill og behov. Gjør det enkelt å delta hjemmefra og gir rask oversikt

Dybdeintervjuer

Intervjuer én til én lar oss gå mer i dybden i behov, muligheter og utfordringer

Gateintervjuer

Intervjue innbyggere og næringsdrivende for å få innsikt i dagens utfordringer og behov

Involvere råd

Involvering av ulike råd for å lære om ønsker og behov fra et mangfold av perspektiver

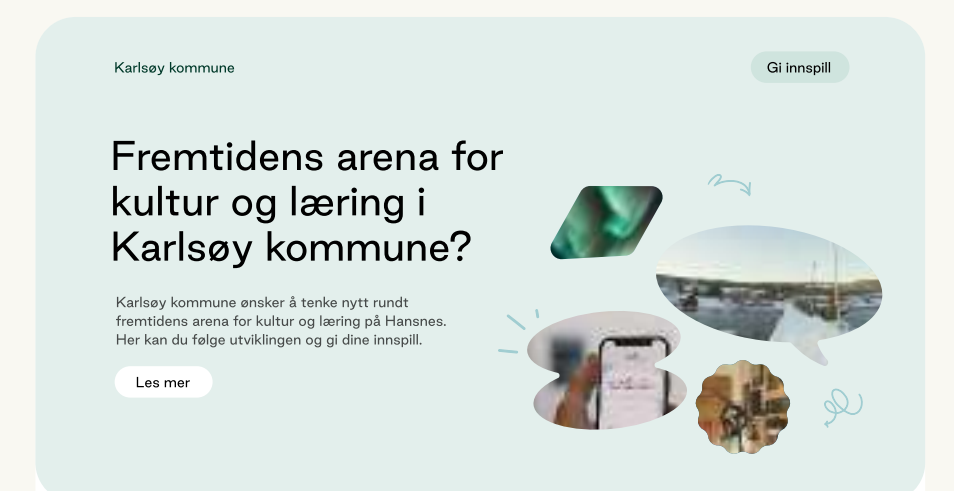
Mini-workshop

Mini-workshops fungerer som et alternativ til dybdeintervjuer med mindre grupper

Digitale workshops

Digitale workshops muliggjør effektive møter som sikrer forankring i konsepter og idéer

Prosjektside

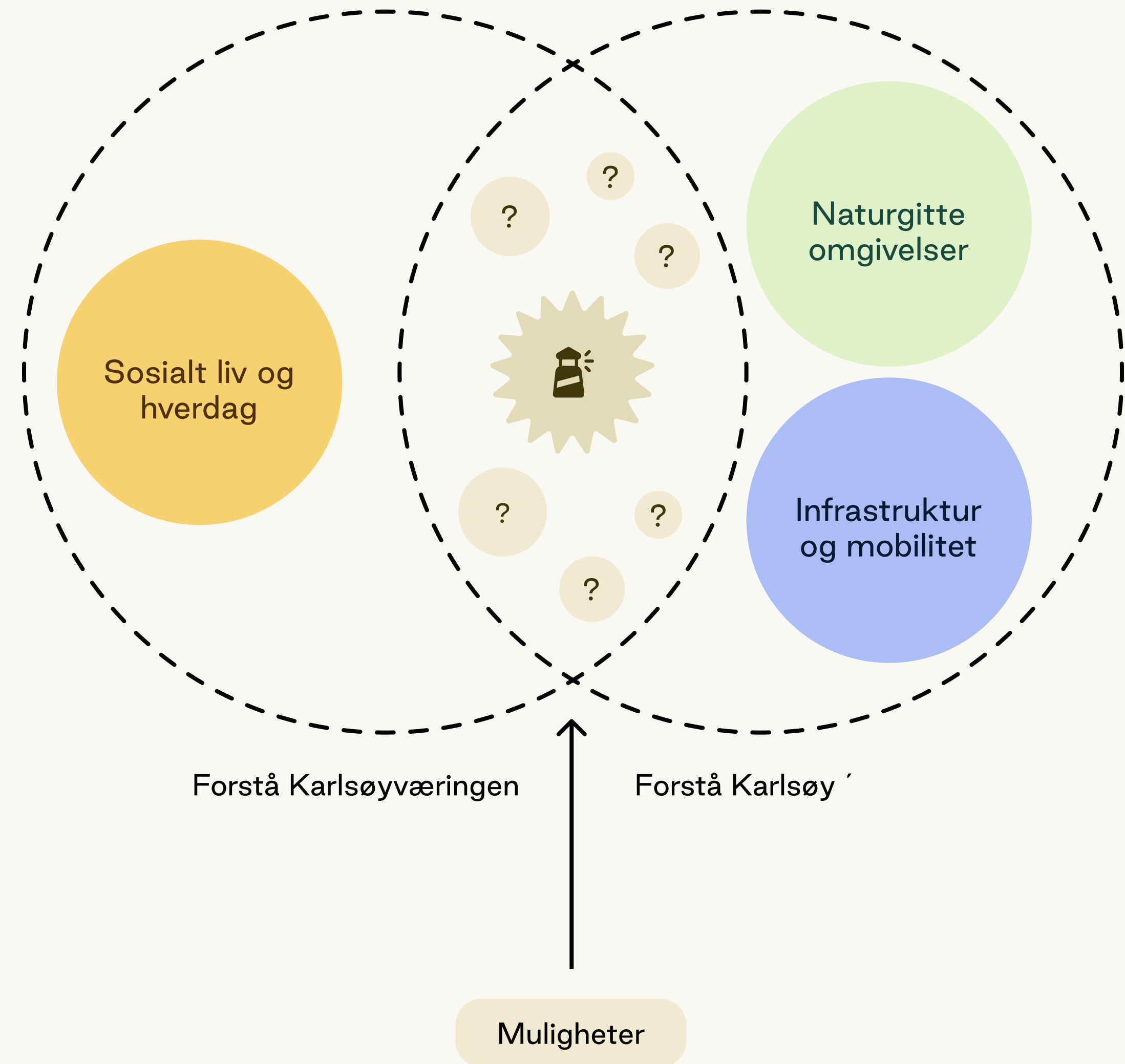
En prosjektside på nett gjør det enklere å følge med på prosjektet underveis i prosessen

Mulighetene i mellom

De tre nivåene forteller hver sin historie om Karlsøy og Karlsøyværingen. Vi tror at potensialet for utvikling ligger i møtet mellom de ulike aspektene: Skal vi få til endring, må vi se sammenhengen mellom naturen, infrastrukturen, de bygde omgivelsene og menneskene som opplever alt dette i hverdagen.

I den neste delen av dokumentet kan du se og lese om innbyggernes behov. Dette danner grunnlaget for resten av prosessen.

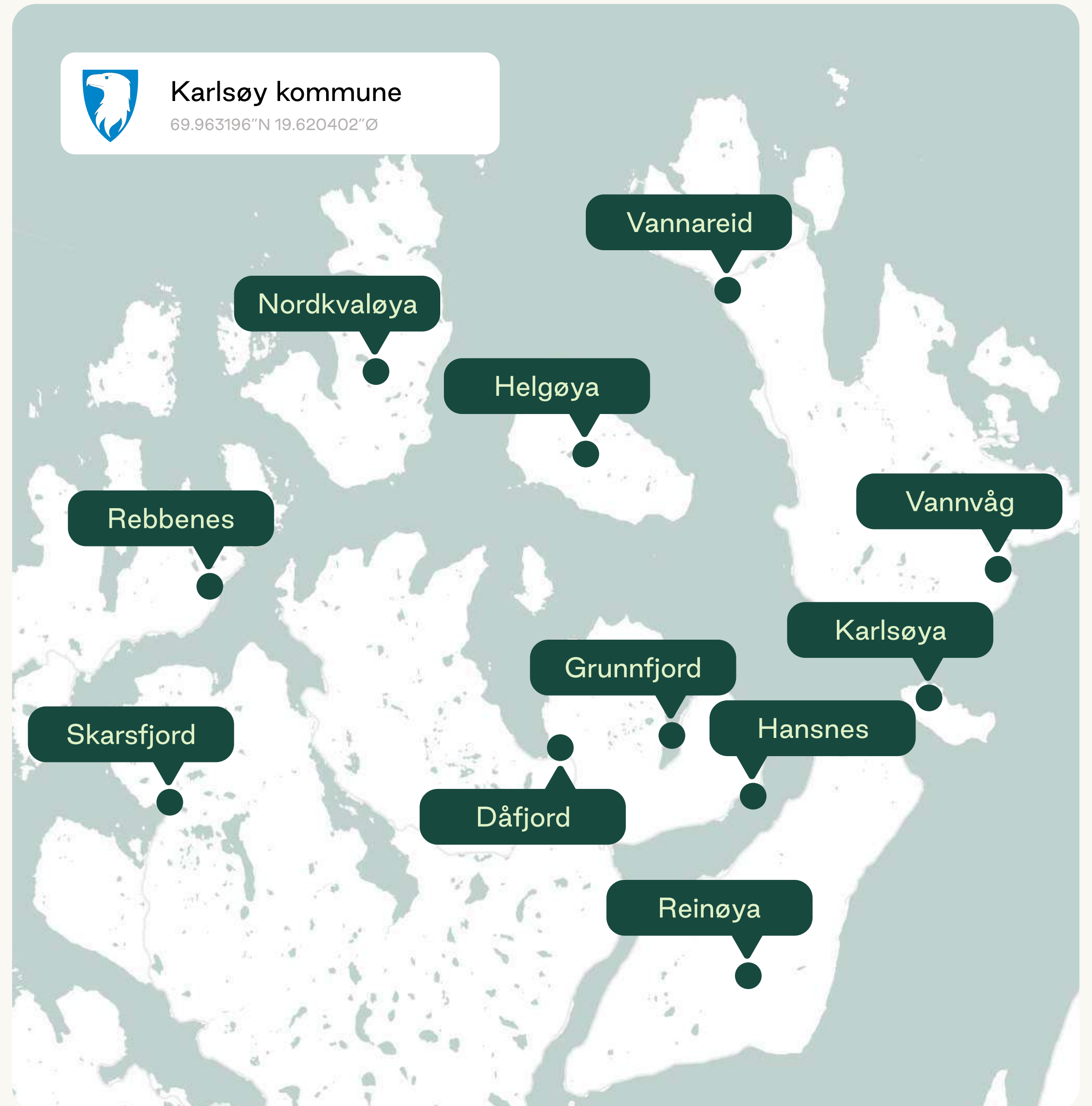
Naturgitte omgivelser

Det levende øyriket

Karlsøy er en kommune som ligger 70 grader nord. Kommunen består av over 600 øyer og holmer, hvorav fem av øyene har fastboende. Totalt har Karlsøy kommunen en befolkning på ca. 2300 innbyggere.

Naturen i Karlsøy kommune er storslått. Her finner du majestetiske fjell, vakre fjorder og et variert dyreliv. Øyriket er et populært mål både for turister som ønsker å oppleve norsk natur, og forskere som ønsker å finne ut mer om havbunnen og dyrelivet.

Hovedfunn

Kvalitet

Vakkert og variert

Karlsøy kommune er omgitt av vakker og variert natur. Fjell, fjorder, strender og skoger. Dette gir innbyggerne og besøkende store muligheter for friluftsliv og andre aktiviteter som fjellturer, skiturer, fiske og båtliv.

Kvalitet

Mangfoldig dyreliv

Karlsøy kommune er hjem for et rikt dyreliv, inkludert sjøfugl, hval, sel og rein. Dette gir muligheter for nye former for turisme, og gir også lokalbefolkningen en tilknytning til naturen og dyrene som lever der.

Kvalitet

Næringsrik natur

De naturgitte omgivelsene danner gode næringsvilkår for Karlsøy kommune. Fiskeri og havbruk er viktige næringer på øyene, og den vakkre naturen gir muligheter for turisme og reiseliv som bidrar til økonomien i området.

“Naturen er en av grunnene til at jeg flyttet hit”

Tilflytter

“Naturen er jo det som gjør Karlsøy kommune til et sted der det bor folk”

Eldre innbygger

“Det er så fint i Karlsøy, naturen, dyr, fjellene og havet”

Ungdom

Hovedfunn

Utfordring

Avhengig av været

Værforholdene kan være utfordrende, spesielt i vintersesongen, med mye snø og sterk vind. Dette kan føre til problemer med transport og kommunikasjon, og gjør det til tider utfordrende for både skole og næring.

Utfordring

Langt mellom bygdene

Karlsøy består av en rekke ulike øyer og bygder som ligger spredt rundt i kommunen. Dette gjør at det kan ta lang tid å komme seg fra f.eks. Rebbenesøya til Hansnes, og at man må ty til multimodale reiser med båt og bil.

Utfordring

Mørkt og kaldt

Når sola dukker bak fjellene for første gang om høsten vet karlsøyværingene at det blir mørkt en stund. Dette gjør også at følelsen av avstand mellom bygdene øker når det er ekstra surt, kaldt og mørkt.

“Det er vanskelig å dra på besøk til hverandre i hverdagen, fordi det er så langt”

Ungdom

“Det er ikke bare enkelt å stikke over fjorden fra Vannvåg”

Øyboer

“Livet skjer jo på naturens premisser”

Karlsøyværing

Infrastruktur og mobilitet

Hvordan er det å ferdes og oppholde seg?

Når vi bruker ordene infrastruktur og mobilitet snakker vi om de fysiske og menneskeskapte fasilitetene i kommunen. Hvordan er det tilrettelagt for å komme seg rundt? Hvor ligger de ulike byggene og hva kan man gjøre der?

Til tross for sin beskjedne størrelse har kommunesenteret Hansnes en relativt stor spredning av funksjoner og tjenester. Sentrum er tilrettelagt for bil, og det er utrygt å ta seg rundt som myk trafikant. Det finnes få gang- og sykkelveier eller overgangsfelt. Foruten fotballbanen og skolen er det få eller ingen utendørs møteplasser.

Hovedfunn

Kvalitet

Gratis ferge gir muligheter

Fra 1. juli 2022 ble det gratis ferge på en rekke samband i Troms, også i Karlsøy kommune. Dette kan bidra til å senke terskelen for å benytte seg av fergetilbudet.

Kvalitet

Nærhet til Tromsø

Karlsøy er ikke langt fra stadig voksende Tromsø. Oppgradert vei har gjort reiseveien mer komfortabel. Dette bør sees på som en stor mulighet for Karlsøy kommune, både for å tiltrekke tilflyttere og holde på innbyggere.

Kvalitet

Selvstendige bygder

Karlsøy kommune har godt etablerte bygdemiljøer og en lang historie med dugnadsånd, samhold og samarbeid. De fleste bygdene har sitt eget grendehus som fortsatt brukes aktivt.

“Norges beste bygd. Nærmest byen. Alle fordelene. Uten bystresset”

Innbygger

“Vi er vokst opp med å klare oss selv”

Eldre innbygger

“Vi har nok av reservemødre- og fedre rundt i bygdene, hvis man ikke rekker ferga”

Innbygger

Hovedfunn

Utfordring

Ferga bestemmer

De lange avstandene føles ikke kortere når man må forholde seg til rigide fergetider. Som øyboer er du nødt til å forholde deg til fergetidene i hverdagen. Har den siste ferga gått kommer den ikke tilbake før dagen etter.

Utfordring

Gamle og slitne bygg

Karlsøy kommune har et etterslep på vedlikehold av både bygningsmasse og uteområder. Flere av bygningene bærer preg av midlertidige løsninger som har blitt varige. Det er også mangel på arealer til utdanning, næring, fritid og offentlige tjenester.

Utfordring

Nedprioritering av myke trafikanter

Karlsøy kommune har få meter med gang og sykkelvei, og mange områder har dårlig belysning. Dette gjør det utrygt å ferdes som gående eller syklende, og øker terskelen for å la bilen bli stående.

“Jeg vil ikke si det, fordi jeg er redd for å miste tilbudet, men ungdomsklubben er full av mugg”

Ungdom

“Hvis ting fortsetter å forfalle så blir jeg ikke boende”

Innbygger

“Det er så dårlig stand på veldig mange av lokalene hvor man oppholder seg – alt forfaller”

Innbygger

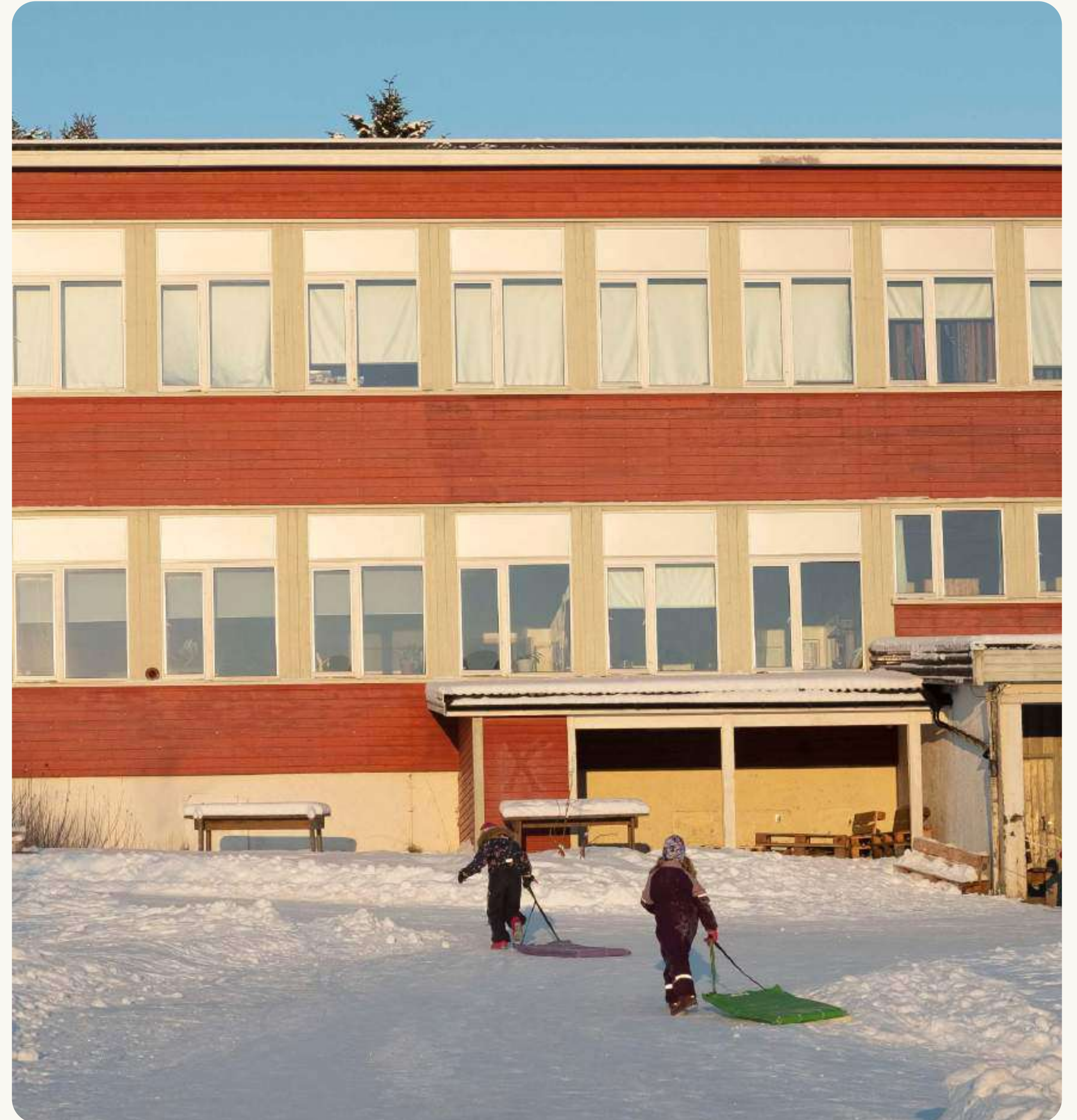
Sosialt liv og hverdag

Hverdagen i Karlsøy kommune

Naturen og infrastrukturen utgjør rammene for sosiale interaksjoner og det levde hverdagslivet i Karlsøy kommune. På de neste sidene kan du lese om behovene og utfordringene til ulike innbyggere i deres hverdag.

Det er selvsagt umulig å fange hele bredden av befolkningens behov, drømmer og utfordringer, men vi håper de neste sidene kan gi et inntrykk av hvordan hverdagen oppleves.

Innbyggergrupper

Unge Karlsøyværing

Vi har snakket med unge karlsøyværing gjennom ungdomsrådet og arbeidsverksteder på Hansnes skole med 5. til 8. klasse.

Eldre Karlsøyværing

Karlsøyværing i pensjonsalder og oppover har uttrykt sine behov og utfordringer via representanter i eldrerådet. Det er også flere som har gitt innspill digitalt.

Øyboere

Øyboere har uttrykt seg gjennom dybdeintervjuer over telefon og samtaler på den lokale bistroen i Hansnes.

Nyinnflyttere og pendlere

Nyinnflyttede karlsøyværing og pendlere ble intervjuet digitalt, i tillegg til samtaler på den lokale bistroen i Hansnes.

Frivillige

Representanter fra frivilligheten i Karlsøy har uttrykt seg i fysiske og digitale dybdeintervjuer. Det er også flere som har gitt innspill digitalt.

Næringsliv

Næringslivet har uttrykt seg gjennom dybdeintervjuer. Sentrale næringslivsaktører innen fiskeri, eiendomsutvikling, service og handel er representert.

“Mange går og holder seg hele dagen fordi de er redde for å gå på den skumle doen på skolen”

Ungdom, 14

Unge karlsøyværinger er en aktiv gjeng som er liker å delta i ulike fritidsaktiviteter som svømming og fotball, i tillegg til å henge på den lokale ungdomsklubben Credo.

Barn og unge i Karlsøy kommune oppholder seg mye i nabolaget rundt skolen og i nabolaget der de bor. De litt eldre barna og ungdommene er mer på farten og reiser mellom de omkringliggende øyene for å delta på fritidsaktiviteter og sosiale arrangementer.

Felles for de unge er at de savner mer samarbeid på tvers av skolene, mindre kniving mellom øysamfunnene og ønsker seg en høyere prioritering av barn og unges behov. Det er også store mangler knyttet til Hansnes skole og ungdomsklubben Credo, som de aller fleste ungdommene bruker.

Behov

Ordentlige fasiliteter

Flere aktiviteter og møteplasser

Trygghet som myk trafikant

Utfordringer

Ungdomsklubben står for fall

Bundet til ferjetider og kjøring

En nedslitt skole

Mangel på et variert tilbud

“Det er blitt vanskelig å få samlet folk i lag. Jeg savner slik det var før, et større fellesskap”

Eldre

De eldre karlsøyværingene synes generelt at Karlsøy er et fint sted å bli gammel. I likhet med ungdommene savner de eldre innbyggerene et sted hvor de kan møtes og sosialisere. De nevner også en generell mangel på møteplasser utover den lokale bistroen, biblioteket og eldrehjemmet.

Ellers har den eldre generasjonen opplevd svinginger i kommuneøkonomien i løpet av sin levealder, og er opptatt av at kommunen prioriterer smart i tiden fremover.

Behov

Sosiale møteplasser

God fremkommelighet

Bli sett som en ressurs

Utfordringer

Uegnede boliger

Utrygt som myk trafikant

Engstelig for kommunens økonomi

“Ferga tar tid. Når ting ikke korresponderer og skuret er kaldt, da er det kjipt å bo ute på øyene”

Øyboer, 43

Det levende øyriket består av mange ulike småsamfunn. Kommunen har spredt befolkning som holder liv i bygdene rundt om. For mange av de som bor ute på øyene er fergen avgjørende for å få hverdagslogistikken til å gå opp. Derfor er de avhengige av at aktiviteter og tilbud passer med fergetidene.

Øyboerne har vært vant til å klare seg selv og har en lang historie med frivillighet. Samtidig er det, som alle andre steder, en sentrum/periferi-dynamikk hvor man er redd for overdreven sentralisering av tjenester og funksjoner.

Behov

- Sikre aktivitet utenfor Hansnes
- Mer samarbeid mellom øyene
- Tilpasse tilbud og aktiviteter til fergelogistikk

Utfordringer

- Tautrekking mellom øyene
- Lange avstander og reisevei
- Fergetider begrenser muligheter

“Hvor skal man starte hvis ønsker å bli kjent med folk og få et nettverk?”

Nyinnflyttet, 30

Selv om Karlsøy kommune opplever fraflytting, er det også mange nye som flytter til kommunen.

Mange kommer til Karlsøy for jobb, men hverdagen består også av fritid. Mange nyinnflyttede synes det er vanskelig å finne seg til rette i Karlsøy og flere forteller at mangelen på steder å møte nye folk gjør det vanskelig å skape et sosialt nettverk og finne sin plass.

Behov

Steder å møte andre

Bygge nettverk og sosialt miljø

Lære mer om kommunen og stedet

Utfordringer

Begrenset med aktiviteter

Mangel på uformelle møteplasser

Mangel på oppfølging

“Du finner hundre folk med hammer og sag, men ikke én jævel til å adminstrere dem”

Frivillig, 56

Karlsøy kommune har en stolt tradisjon med frivillighet, som har muliggjort mange aktiviteter til glede for innbyggerne. Samtidig er det flere som snakker om at frivilligheten i 2023 ikke er som det den én gang var. Dette gjør det også slitsomt for «ildsjelene» som må dra hele lasset.

Det er også mange som ønsker seg steder å oppbevare utstyr når det ikke er i bruk. I dag er det i stor grad ildsjelenes private hus som fungerer som lagringsplass.

Behov

Støtte og ressurser

Bistand til søknader og organisering

Oppbevaring av utstyr

Utfordringer

Variierende dugnadsånd

Rigide rammer

Uklare roller overfor kommunen

Begrenset med arealer

“Det viktige for våre ansatte er at de klarer å slå rot, skaffe seg nettverk og får lov til engasjere seg lokalt”

Næringsliv

Karlsøy har et variert næringsliv som stadig er under utvikling, med både små og store aktører. Næringslivet er hovedsakelig basert på fiske, oppdrett og turisme. Fiskeindustrien har lange tradisjoner i kommunen og er en viktig kilde til arbeidsplasser og inntekter. Fiskeoppdrett har vokst betydelig de siste årene og blitt en viktig næring for Karlsøy.

Arbeidsgiverne er opptatt av å skape langsiktige arbeidsplasser. Derfor er det veldig viktig at de ansatte trives utenfor arbeidstiden og finner sin plass i lokalsamfunnet.

Behov

Ansatte som trives i hverdagen

Skape lokal tilhørighet

Aktiviteter etter kl 16:00

Utfordringer

Fraflytting og utskifting

At utvikling går treigt

Ansatte som ikke klarer å slå rot

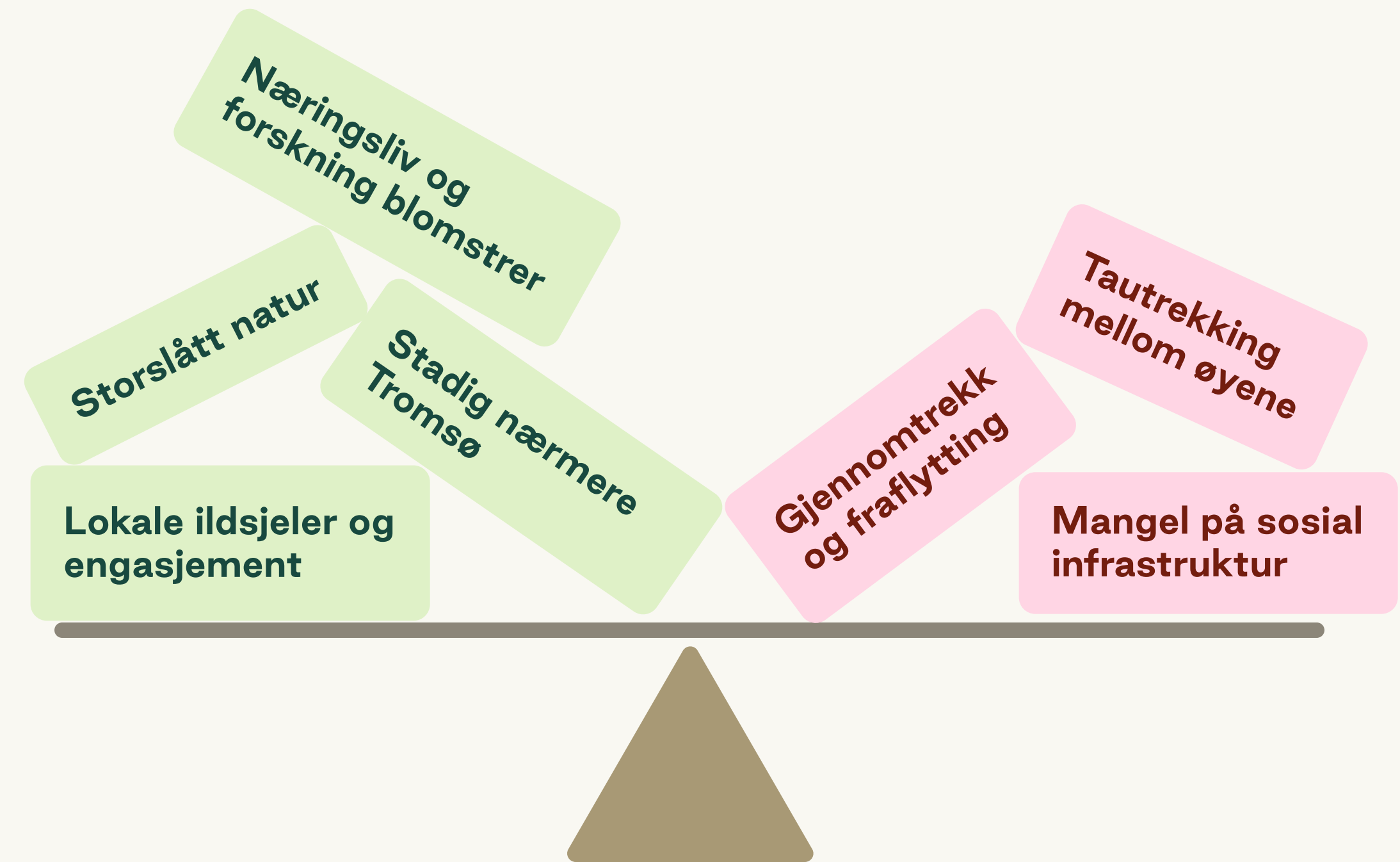

Oppsummering av behov

Innbyggerne i Karlsøy kommune er en variert, livlig og imøtekomende gjeng. Selv om folks hverdagsliv og interesser er ulike, er det også mange behov, utfordringer og drømmer som går igjen på tvers.

Karlsøy har et godt grunnlag for å skape vekst og utvikling, både innenfor næringsliv og samfunnsliv. Innbyggerne er engasjerte og næringen er i vekst. Samtidig som Tromsø kommune stadig vokser og blir dyrere, kan Karlsøy etablere seg som en ivrig og attraktiv nabokommune.

Dersom dette skal bli en realitet kan ikke utviklingen utsettes. Mangel på sosial infrastruktur er sårbart og har stor påvirkning på hverdagslivet til folk og familier i Karlsøy. Mange av de vi har snakket med føler at tiden er inne for å skape noe nytt, og håper at denne utviklingsprosessen ikke ender som nok en tautrekkings-seanse mellom ulike bygder og øysamfunn.

Del 2

Fremtidsscenarioer og muligheter

Skisser

Konsepter

Brukerreiser

Hva er det Karlsøyværingene ønsker seg?

I samtale med karlsøyværingene blir det tydelig at det finnes et stort behov for arealer som skaper aktivitet og bringer folk sammen. Det er mange ulike ønsker og drømmer, men i hovedsak handler det om å skape møteplasser som er åpne og tilgjengelige for hele kommunen.

Det brukes mange ulike ord for å beskrive det man ønsker seg: "Grendehus", "Kulturhus", "Samfunnshus", "Storstue" "Flerbrukshall" er noen eksempler. Dette er bare ulike ord for å beskrive lignende bygg, men samtidig vekker ordene vi bruker sterke følelser hos karlsøyværingene. Derfor er det viktig at vi i denne prosessen prøver å beskrive aktivitetene og mulighetene i en ny arena, fremfor å bruke masse tid på ord og semantikk.

Skole

Generasjonshus?

Grendehus?

Idrettshall?

Kulturarena?

Flerbrukshall?

Kulturhus?

Treningscenter?

Storstue?

Samfunnshus?

Kulturbygg?

Kulturskole?

Scene?

Samlingsted?

Ungdomshus?

Konferansesal?

Kino?

Kafé?

Rom for kreativitet?

Park?

Oppsummering av digitale
innspill og feltarbeid

Mange frivillige lag og foreninger trenger både et sted for å avholde møter, samt mulighet for å leie lagerrom/bod til utstyr.

Innspill fra nett

Et eget lokale egnet for kulturopplevelser som eksempelvis konserter, musikkundervisning/øving for band, kor m.m, dans og teater. Med lyd og lys fasiliteter.

Innspill fra nett

Vi trenger møteplasser for innbyggere i alle aldre. Samlingssted for kultur og idrett. Gode forhold for ulike idretter, konserter, øverom for unge musikere og ungdomsklubb. Et sted å være aktiv og kreativ!

Innspill fra nett

Legg til rette for en arena for egenorganisert aktivitet for barn, unge og voksne i alle aldre. Se til andre kommuner som har lyktes!

Innspill fra nett

Vi trenger en arena der elevene kan erfare sammenhengen mellom teori og praksis, der de kan oppleve at det de lærer i ulike fag har en direkte forbindelse med arbeidsliv, fritid, kunst og kulturliv.

Innspill fra nett

Karlsøy kommune trenger en «storstue» til eksempelvis kommunestyremøter, konserter, idrettsturneringer, 17. mai feiring med mer.

Innspill fra nett

Hva er det folk trenger?

Unge Karlsøyværinger

Et sted å møtes. Rom for ulike aktiviteter. Et utvidet tilbud sammenlignet dagens ungdomsklubb. En nøytral møteplass, men med mulighet for å «stikke seg litt unna».

Eldre Karlsøyværinger

Uformell møteplass på tvers av generasjoner. Mulighet til å bruke mindre og større samlingslokaler. Et bredere tilbud for mer aktivitet og flere møter.

Øyboere

En arena som fungerer som en **katalysator for økt aktivitet** i hele kommunen. Enkel tilgang på arena for barn og unge. Kort/trygg vei fra ferje/buss.

Nyinnflyttere og pendlere

Muligheter for ulike **aktiviteter for både voksne og barn**. Arealer for hobby og utfoldelse også etter arbeidstid.

Frivillige

Nok arealer til å holde drift i eksisterende lag og foreninger, samt gi plass til nye, og muliggjøre spontane aktiviteter.

Næringsliv

Samlingsarena for ansatte. Mulighet for kurs- og konferansevirksomhet. Aktivitetstilbud til ansatte.

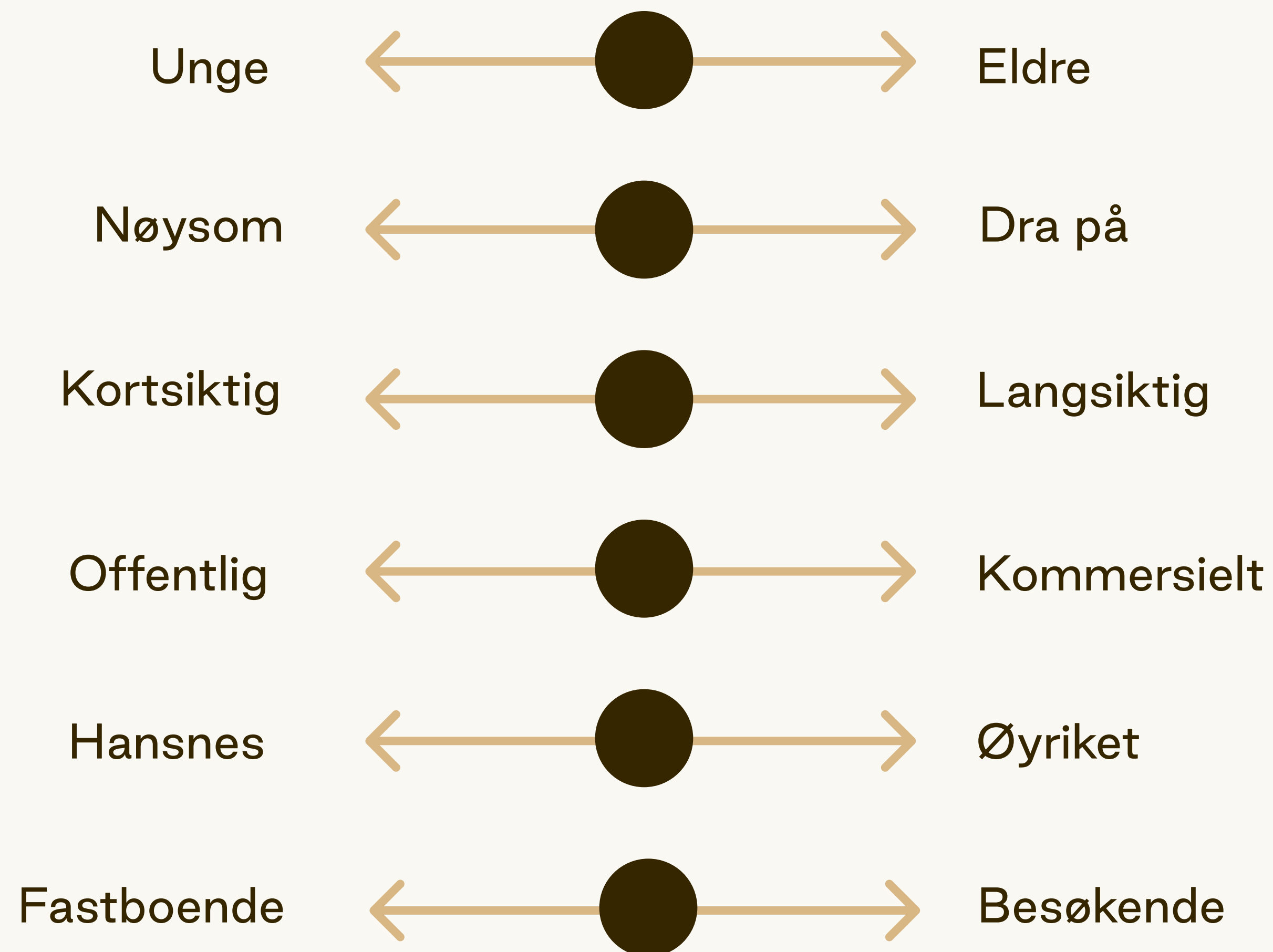

Hva skal man satse på?

Det finnes et bredt spekter av ulike fremgangsmåter og tilnærminger til utviklingen av dette prosjektet. Det er ulike behov og muligheter som må vektas mot hverandre – og alle kan ikke bli 100% fornøyde. Disse ulike aspektene kaller vi parametre. Man kan se på det som et miksebord, hvor vi kan dra i ulike brytere for å få ulike utfall. I en slik prosess handler det om å finne den riktige miksen.

Til høyre kan du se en illustrasjon som viser noen av de overordnede parameterne som har blitt nevnt i samtaler med Karlsøyværingene.

Disse parameterne vil vi bruke som utgangspunkt for å utforske ulike scenarioer, i kombinasjon med tre overordnede prinsipper for fremtidens arena for kultur og læring. Disse prinsippene er utformet med utgangspunkt i innbyggernes behov og innspill.

Prinsipp 1

Sambruk og miks

Hvordan kan vi skape en arena som åpner opp for en miks av aktiviteter?

Hvordan kan vi sørge for at ulike aktiviteter spiller hverandre gode?

Hvordan kan vi skape rom som ikke begrenser bruken?

Prinsipp 2

Katapult ut i øyriket

Hvordan kan vi sikre at investeringen gir verdi for hele kommunen?

Hvordan kan vi bruke arenaen som en døråpner for resten av kommunen?

Hvordan kan vi skape en samlende identitet?

Prinsipp 3

Åpent og tilgjengelig

Hvordan kan vi gjøre arenaen så tilgjengelig som mulig for innbyggerne?

Hvordan kan vi tenke nytt rundt åpningstider og bemanning?

Hvordan kan vi bruke digital teknologi for å åpne opp arenaen?

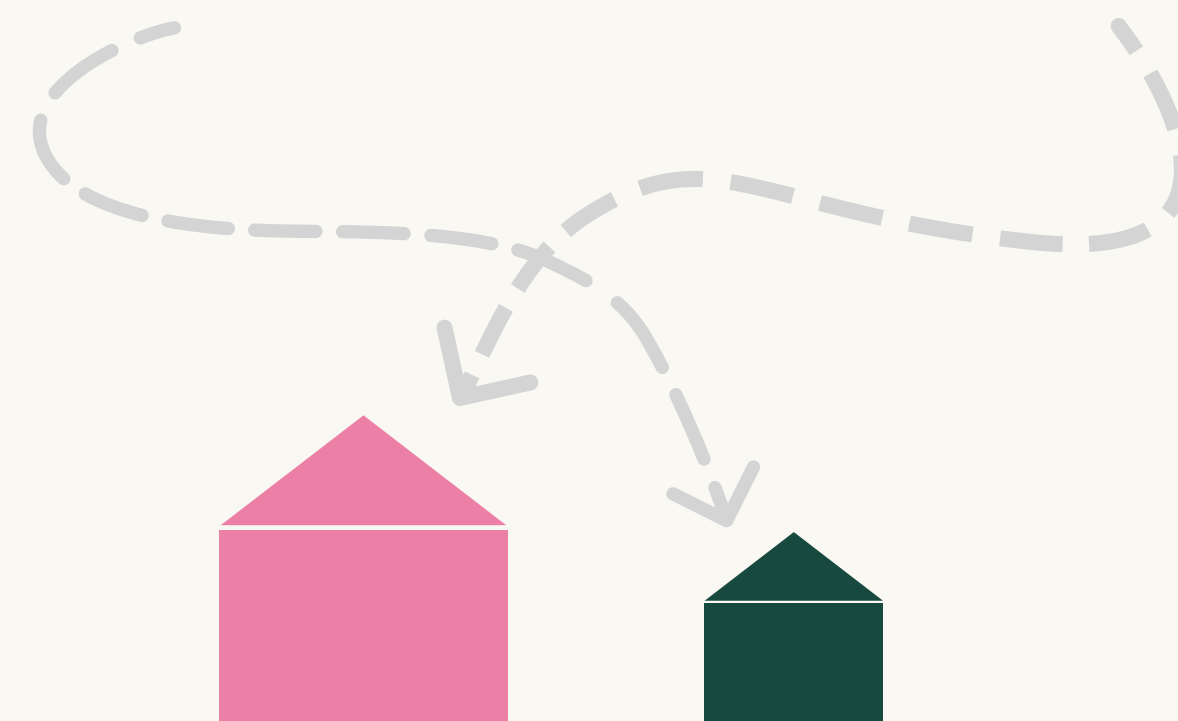

Fra behov og drømmer til konkrete muligheter

Hvordan går vi fra behov til løsninger? For dette prosjektet innebærer neste steg å utforme en program- og flytskisse som viser hvordan den nye arenaen kan fungere.

Vi har analysert og strukturert behovene på et overordnet nivå, med mål om å gi et best mulig svar på innbyggernes og kommunens ønsker og behov. I hovedsak handler det om å skape møteplasser som legger til rette for et rikere og mer aktivt hverdagsliv og fritidstilbud – i tillegg til å dekke behov og krav for en moderne skole.

Arkitekturskissen viser hvilke typer arealer arenaen bør inneholde, og hvordan de kan henge sammen. Dette danner grunnlaget for videre budsjettprossesser, tomtevalg og skisseprosjektering.

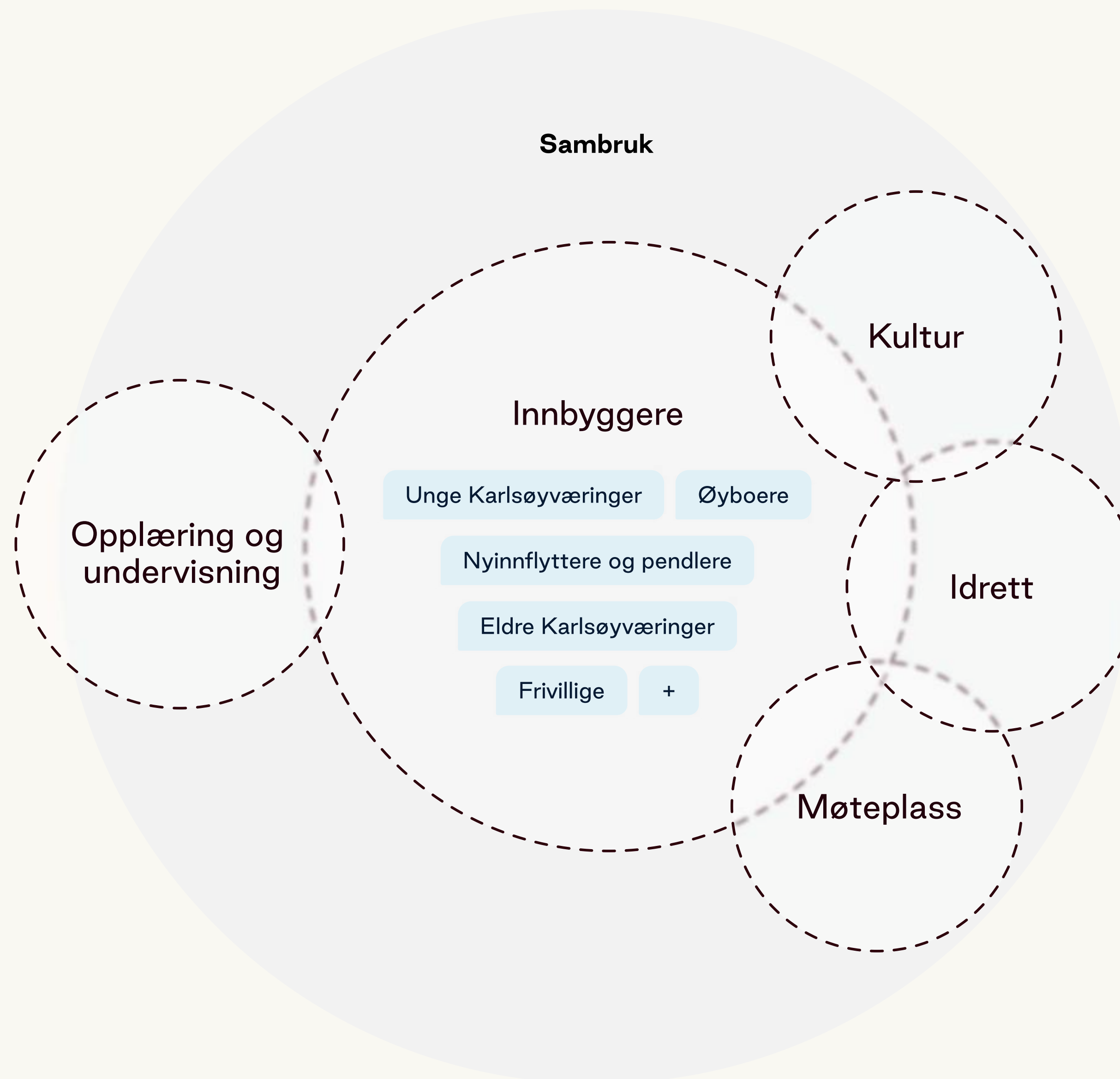

Sambruk

En opplærings- og kulturarena kan være en svært allsidig og funksjonell bygning som kan brukes av både elever og lokalsamfunnet. Arenaen gir muligheter for å tilby en rekke aktiviteter for både elever og innbyggere i lokalsamfunnet.

For eksempel kan skolens idrettshall brukes til idrettsaktiviteter utenom skoletid. Den kan også legge til rette for aktiviteter og arrangementer, som for eksempel musikkundervisning, konserter, kurs, treninger og lokale sportsarrangementer. Ved å tenke sambruk i alle arealer, kan man spare penger på drift og vedlikehold – samtidig som man gir økt verdi og aktivitet til innbyggerne.

En kombinert skole, kulturhus og aktivitetshus er derfor godt egnet for et mindre lokalsamfunn. Ved å samle flere funksjoner i en og samme bygning, kan man redusere kostnader til drift og vedlikehold av flere separate bygninger

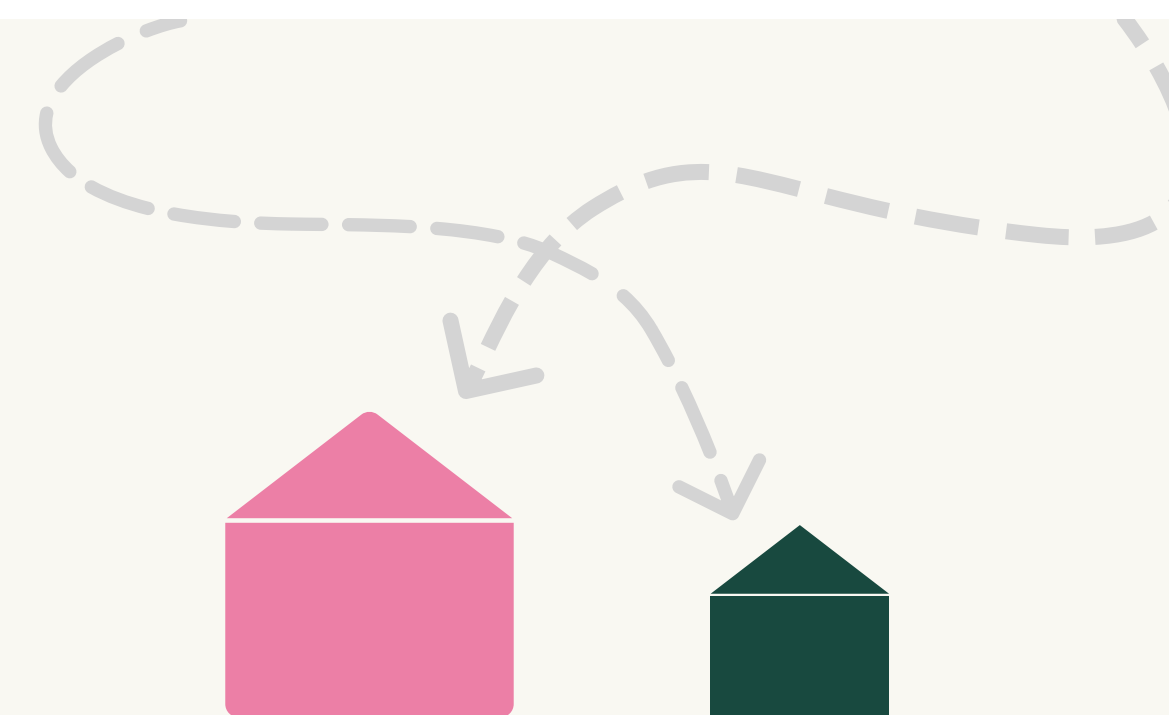
Bærekraft og miljø

Den nye arenaen har potensial til å bli et forbildeprosjekt innen bærekraftig utvikling i distriktskommuner. For å få til dette må det tenkes nytt rundt både anskaffelsesprosessen, byggeprosessen og driftsfasen.

I anskaffelsesprosessen bør man få inn miljø og klimakrav så tidlig som mulig. Det bør utformes et klimaregnskap, som står ved siden av det økonomiske regnskapet. I anbudet bør man vekte grad av utslippsreduksjon i hele prosessen, i tillegg til pris og kvalitet. Ved valg av materialer bør man velge gjenbruk av lokale materialer så langt det lar seg gjøre og ellers etterspørre materialer som gir dokumentert lavere utslipp.

Man bør også se investeringsbudsjettet i sammenheng med driftsbudsjettet i årene fremover – hvordan sikrer vi minst mulig utslipp i løpet av de neste 50 årene. Her kan man stille krav for fremtidig transformasjon av bygget og en plan for demontering/gjenbruk/ombruk.

For å få til en mest mulig bærekraftig prosess krever det et godt samspill mellom en stor gruppe aktører, fra innkjøpsansvarlig til entreprenører, underleverandører, prosjekteringsansvarlige – og ikke minst, brukerne av bygget. Karlsøy kommune bør derfor, som byggherre, bruke markedet for alt det er verdt og invitere inn til dialog tidlig. Her er innovative anskaffelser et godt virkemiddel.

[Lær mer om grønne bygganskaffelser her:](#)

Programprofiler

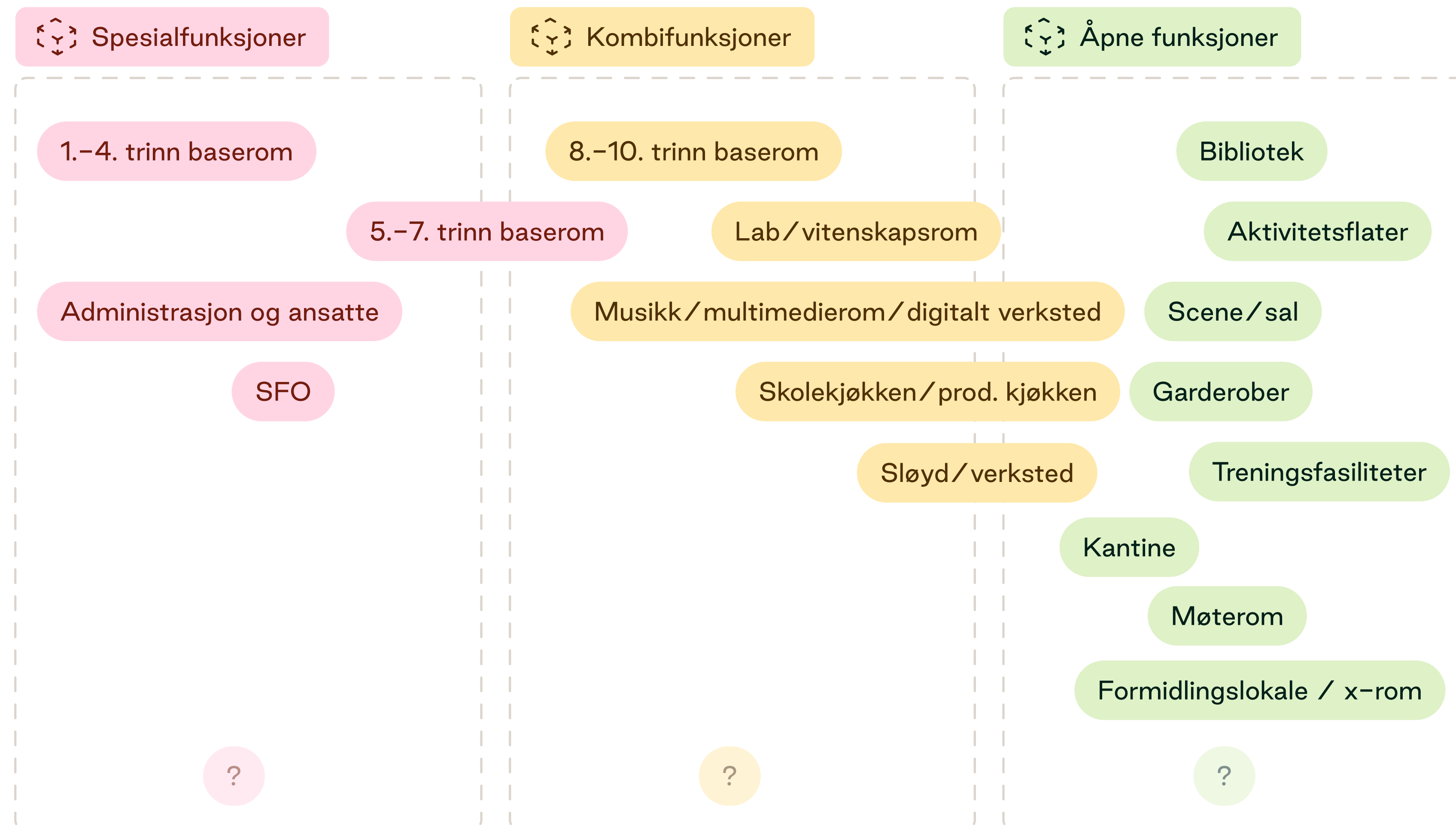
For å definere romprogrammet har vi analysert de ulike funksjonene som må på plass i en ny skole. Vi har også tatt utgangspunkt behovene til innbyggerne for nye arealer og møteplasser.

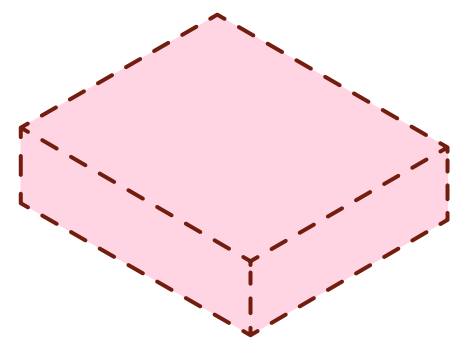
De ulike funksjonene krever ulik adgangsbegrensning og grad av «personlig preg».

Spesialfunksjoner er de mest lukkede, og kan i minst grad øke merbruken.

Kombifunksjoner er spesialrom som har mulighet for økt merbruk, med visse sikkerhets- og adgangsbegrensede tilganger.

Åpne funksjoner bør i størst mulig grad være åpent for lokalbefolkningen for å sikre mest mulig bruk.

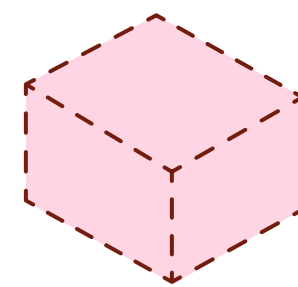
Klasserom barnetrinn

Klasserom på barnetrinnet brukes av elever som har større behov for faste rammer, og har et «personlig preg». Rommene er tilpasset en bestemt aldersgruppe. Elevene har ofte faste plasser og personlige eiendeler på klasserommet.

Arealene bør ligge tett på administrasjon, uteområder og andre klasserom. Fløyen bør ha egen inngang med tilhørende garderobefasiliteter.

Rommene står stort sett ubrukt store deler av ettermiddagen, men er mindre effektive som merbuksrom. Arealene kan kombineres med SFO-rom.

Dette arealet vil kreve en form for adgangskontroll.

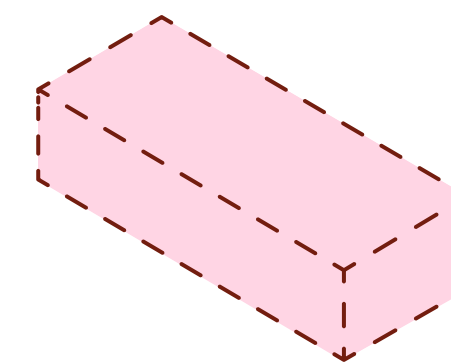
SFO

Arealer som i størst grad er i bruk etter skoletid, på tidlig ettermiddag. Rommene er tilpasset en bestemt aldersgruppe.

Arealene bør ligge tett på klasserom for barnetrinnet.

Rommene har et potensiale for merbruk, men helst innen samme aldersgruppe, og til lignende aktiviteter. Kan kombineres med arealer for barnetrinn, og ettermiddagsaktivitet.

Dette arealet vil kreve en form for adgangskontroll.

Administrasjon og ansatte

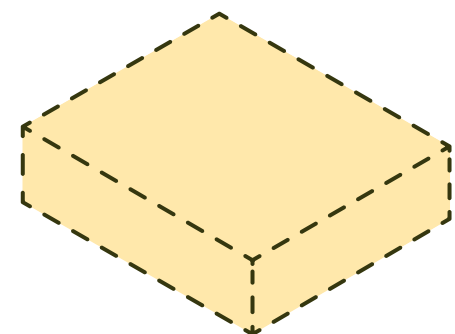
Kontor og administrasjonsfunksjoner er personlige, og består av faste arbeidsstasjoner. Disse brukes mest i arbeidstiden, i tillegg til sporadisk bruk på ettermiddag og kveld.

Kontorene bør være adskilt fra andre funksjoner, da det behandles og snakkes om fortrolig informasjon.

Arealene har lite potensial for merbruk, og bør ha egen inngang med tilhørende garderobefasiliteter.

Dette arealet vil kreve en form for adgangskontroll.

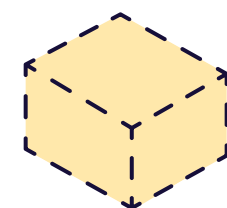

Klasserom ungdomstrinn

Ungdomstrinnets klasserom kan være mindre personlige. Elevene har ikke alltid faste plasser, og en del av undervisningen foregår i andre rom.

Arealene bør ha egen inngang med tilhørende garderobe-fasiliteter. Arealene bør ligge tett på spesialrom og andre støttefunksjoner til undervisningen. Nærhet til gode fellesarealer er viktig.

Det er potensial for merbruk av arealene, da de ofte står tomme på ettermiddagstid. Dette krever mulighet til å låse inn personlige eiendeler. Rommene kan brukes til møter, kurs og lignende.

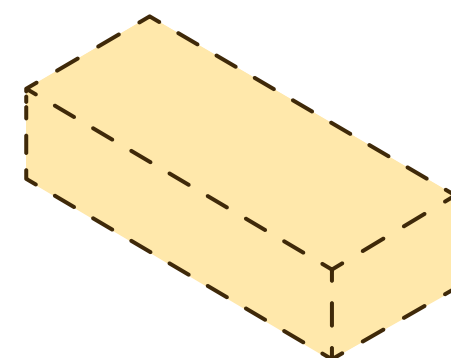
Lab/vitenskapsrom

Et godt naturfagsrom er viktig for elevene på ungdomstrinnet. Rommet har et stort potensiale for å knyttes opp mot eksterne aktører som næringsliv og Newton-konseptet.

Arealene bør ha tilgang fra fellesarealer for å sikre bruk utover skoletimene. På en mindre skole vil rommet ha stor kapasitet til å brukes utover lovpålagt undervisning.

Arealene bør også kunne tas i bruk på ettermiddag og kveld, til kursing, aktiviteter for barn og ungdom eller til andre hobbyaktiviteter.

Merbruk av arealene vil kreve kursing og adgangskontroll.

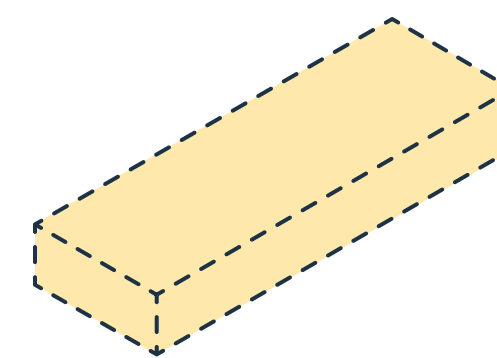

Kjøkken

Det tradisjonelle skolekjøkkenet har lav bruksintensitet, og har stort potensiale for merbruk. Lovpålagt undervisning foregår kun få timer i uken.

Arealene bør ligge tett på fellesfunksjoner slik at det kan dekke andre behov enn undervisning. Kjøkkenet bør utformes effektivt og relativt profesjonelt slik at det også kan fungere som et produksjonskjøkken.

Kjøkkenet bør kunne brukes til andre arrangementer på arenaen, matkurs eller andre hobbyaktiviteter. Kjøkkenet har potensial til å være hele Karlsøys felleskjøkken. Dette vil kreve et godt bookingsystem og adgangskontroll.

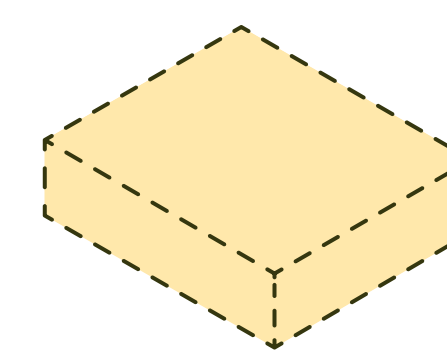
Sløyd / verksted

En sløydsal har lav bruksintensitet som undervisningsrom og har stort potensiale for merbruk.

Arealene bør ligge tett på andre fellesfunksjoner og kan gjerne ha tilgang på uteområder for større bygge- og fikseprosjekter.

Arealene bør være tilgjengelig for større deler av lokalbefolkningen som et fellesverksted og for andre hobbyprosjekter. Dette vil gagne både barn unge og voksne.

Merbruk av arealene vil kreve sikker lagring av dyrt utstyr, bookingsystem og adgangskontroll.

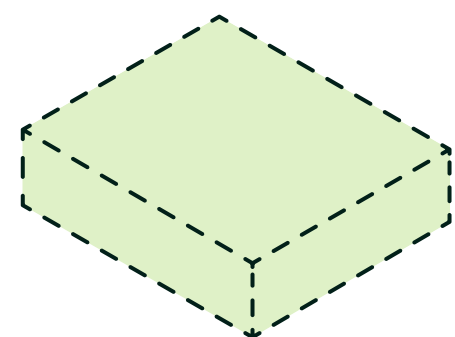

Musikk/multimediarom

Det tradisjonelle musikkrommet bør utformes på en måte som er tilpasningsdyktig. En slik endring kan for eksempel være å gå fra analog til digital musikkproduksjon. Rommet bør ha akustiske kvaliteter og gode lagringsmuligheter. Lovpålagt undervisning foregår kun få timer i uken, og rommet har stort potensiale for merbruk.

Arealene bør ligge tett på fellesfunksjoner, og fungere som støtteareal til andre rom for utøvende aktiviteter.

Arealene bør være meråpne for hobbyaktiviteter på ettermiddag og kveldstid. Dette vil kreve sikker lagring av dyrt utstyr, bookingsystem og adgangskontroll.

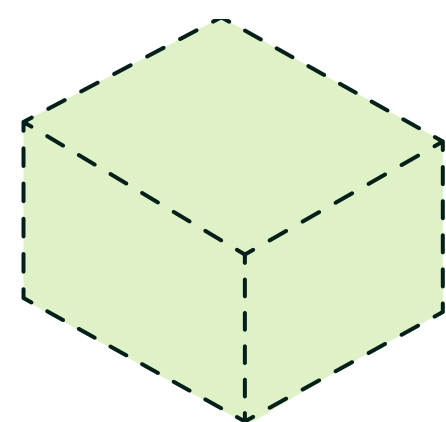

Bibliotek

Kommunens bibliotek bør ha lengre åpningstid. Biblioteket har potensiale til å være en felles møteplass for ulike aktiviteter, ikke bare bøker. Skole- og folkebiblioteket kan kombineres for effektiv drift.

Biblioteket bør ligge sentralt i anlegget, med mulighet til å stenges av etter arbeidstid. Biblioteket kan kombineres med et formidlingsrom eller uprogrammerte vringlearealer.

Arealene bør ligge tett på andre spesialrom for å bidra til administrasjon av bruken av disse. I tillegg til utlån av bøker mm. bør tilbudet også omfatte utlån av aktivitetsutstyr, rom osv.

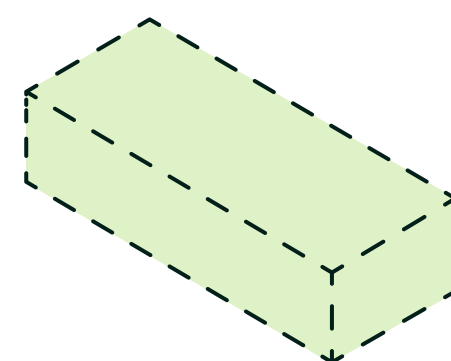
Forsamlingsrom

Både skolen og kommunen har behov for en storstue. Arealene bør være fleksible og lett tilpasningsdyktige til både små og store forsamlinger og arrangementer. Samtidig må arealene være utformet slik at de teknisk fungerer godt, med tanke på både akustikk og logistikk.

Rommet bør optimalt kunne huse en stor del av kommunens innbyggere.

Salen kan brukes av skole, kulturlivet, idrett, private aktører og næringslivet. Arealene har stort potensial for utleie, samtidig som det må sikres nok tid til faste kulturaktiviteter.

Forsamlingsrommet vil kunne avlastes av mindre møte- og grupperom i tilknytning til skolen.

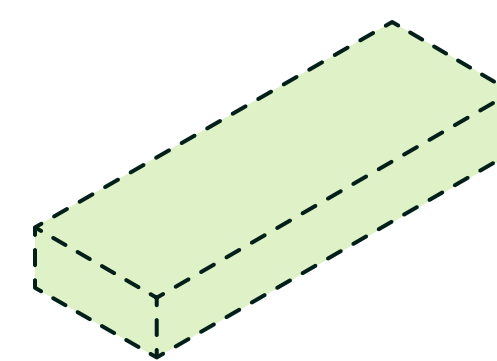

Treningsflater

I et folkehelseperspektiv er det viktig at kommunen har et godt trenings- og aktivitetsanlegg. Dette har stort potensial for et offentlig-privat samarbeid om drift og vedlikehold. Arealene vil kunne brukes til undervisning, men er like viktige som en sunn møteplass for innbyggerne.

Arealene bør ligge i tilknytning til andre aktivitetsflater og tett på fellesrom. Arealene kan brukes store deler av døgnet, og gjerne ha egen inngang.

Arealene vil kreve adgangskontroll, og treningsavgift. Garderobefasiliteter bør kombineres med garderober for utendørsaktiviteter og andre aktiviteter i arenaen.

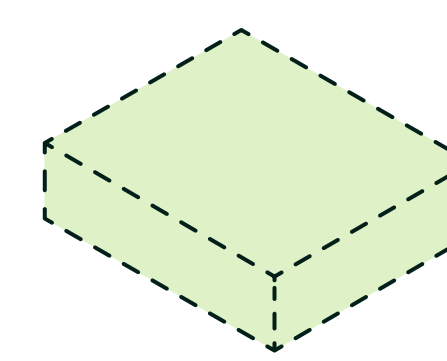
Aktivitetsflater

Både skole og innbyggere har et behov for flere aktivitetsflater. Flatene bør være generelle nok til å kunne huse både organisert og egenorganisert aktivitet.

Flatene bør ligge tett på utendørs aktivitetsflater, fellesområder og andre større rom. Flatene kan også fungere som buffer til forsamlingsrom, for økt kapasitet.

Arealene har potensiale for et offentlig-privat samarbeid rundt drift, vedlikehold og utleie. Det bør legges til rette for egne tider for generell aktivitet, organisert aktivitet og ekstern utleie. Dette vil kreve et godt bookingsystem og adgangskontroll.

Garderobefasiliteter bør sambrukes med andre funksjoner i arenaen.

X-rom

Arealen bør planlegges for eventuell utvidelse for økt kapasitet. I tillegg bør det legges til en viss mengde arealer som er uprogrammerte; x-rom.

Dette er arealer som raskt vil kunne tilpasses nye behov og aktiviteter. Arealene vil være en buffer som sikrer at kommunen ikke havner i samme situasjon som i dag, hvor tilgang på gode arealer er en hindring for aktivitet og møter.

Arealene vil også kunne fungere som størrerom for andre arealer.

Arealene bør ligge tett på fellesområder, og gjerne i tilknytning andre sentrale funksjoner på arenaen.

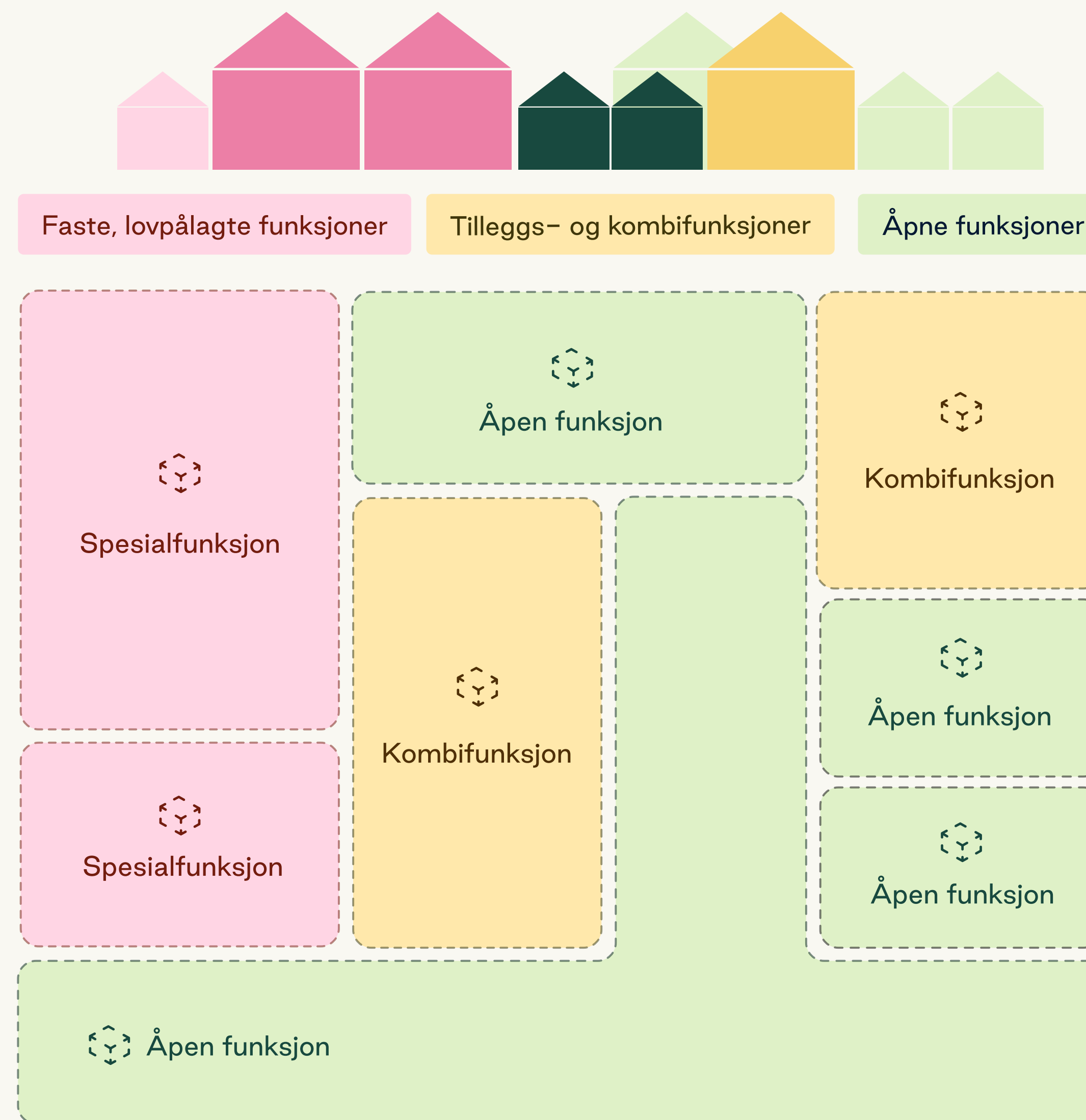

Hvordan kan modulene henge sammen?

«**Turisthytta**» kan være et forbilde for arenaen i Karlsøy. Arenaen kan fungere som et samlingssted for besøkende, med både spesialfunksjoner og meråpne funksjoner. Arealene er robuste og fungerer bra til daglig bruk, samtidig som arenaen er rustet til å håndtere et høyt besøk- og aktivitetstrykk.

Arenaen bør utformes med **hovedfokus på lovpålagte funksjoner** knyttet til skolen, samtidig som man utformer arealene slik at de sikrer merbruk og aktivitet i større deler av døgnet. Skoleelevene er i fokus, men arenaen kan komme hele lokalsamfunnet til gode. **Arenaen kan bli hele Karlsøys møteplass.**

Det bør legges en plan for fremtidig utvidelse i skisseprosjektet. Arenaen bør fremstå som åpen og aktiv, og uttrykke hva som skjer inne, til en hver tid. Arenaen må ha som ambisjon å bli en møteplass, ikke en institusjon. **Aktivitet avler aktivitet.**

Sonedelte arealer som fungerer til mange ulike situasjoner og aktiviteter.

Hillerød Steet-Lab, Danmark
Arkitekt: ADEPT

Skolefunksjoner som innbyr merbruk som møteplass for lokalsamfunnet.

Madkulturhuset i Halkær, Danmark
Arkitekt: Kjær og Richter

Verksted med soner for ulik type arbeid, f. eks. trearbeid, fiksing og 3D-print.

St James' School in Ashford, Storbritannia
Arkitekt: Squire and Partners

Overdekte innganger og overbygg som knytter bygninger og uterom sammen.

Høng Kultur- og bevegelsespark, Danmark
Arkitekt: Ebbeskov + Elkjær

Uansett tomtevalg, er det viktig at uteområdene knytter seg på havet, og legger til rette for forbindelser til og opplevelser i vannkanten.

Livet i Vandkanten, Glyngøre, Danmark
Arkitekt: JAJA Arkitekter

Skjermede «park-omgivelser» som fungerer for opphold i alle sesonger. Parken bør knytte seg på naturen og et gang- og sykkelnettverk.

Landskapsloop, Norge
Arkitekt: JAJA Arkitekter

Ulike soner for gruppearbeid og konsentrasjon.

Multihal i Aabenraa, Danmark
Arkitekt: Arkitema Architects

Aktive rom med gode romlige kvaliteter.

Skole+ Virring Skole, Danmark
Arkitekt: Transform og Sloth Møller

Lyse klasserom som kan tilpasse seg endring i undervisningen over tid.

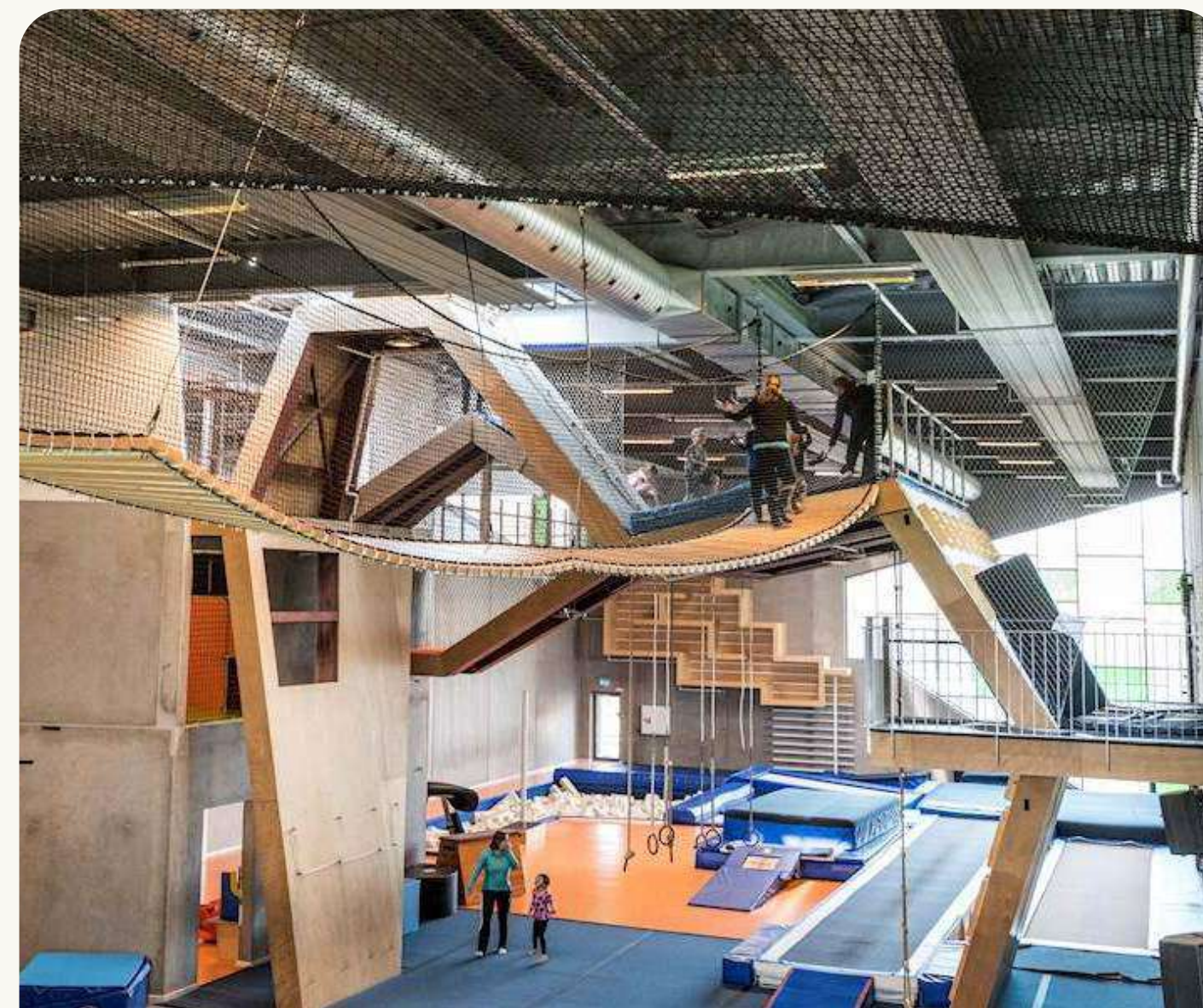
Erlev skole, Danmark
Arkitekt: Arkitema Architects

Moduler som deler større rom og skaper intime situasjoner.

Kulturhus Trommen, Danmark
Arkitekt: Arkitema Architects

Aktivitetsflater som inviterer til mange typer aktiviteter – ikke bare organisert aktivitet.

Gymnastik- og Motorikhallen, Aarhus, Danmark
Arkitekt: C.F. Møller

Lyst forsamlingslokale med god akustikk til møter, seremonier, workshops, filmvisning og konserter.

Landbrukets hus, Sveits
Arkitekt: Andy Senn Arch.

Tilpasset størrelse og form, med god adkomst og sesongvennlige uteområder.

Kulturhus, England
Arkitekt: Archio Architects

Åpne fasader som viser aktiviteten i areanen.
Variasjoner i volum.

Skole, Finland (konkurranse 2. plass)
Arkitekt: AOR Architects

Bevisst bruk av farge og form som gir liv og varme – også i den kalde, mørke tiden.

Barnehage, Ungaren
Arkitekt: Földes Architects

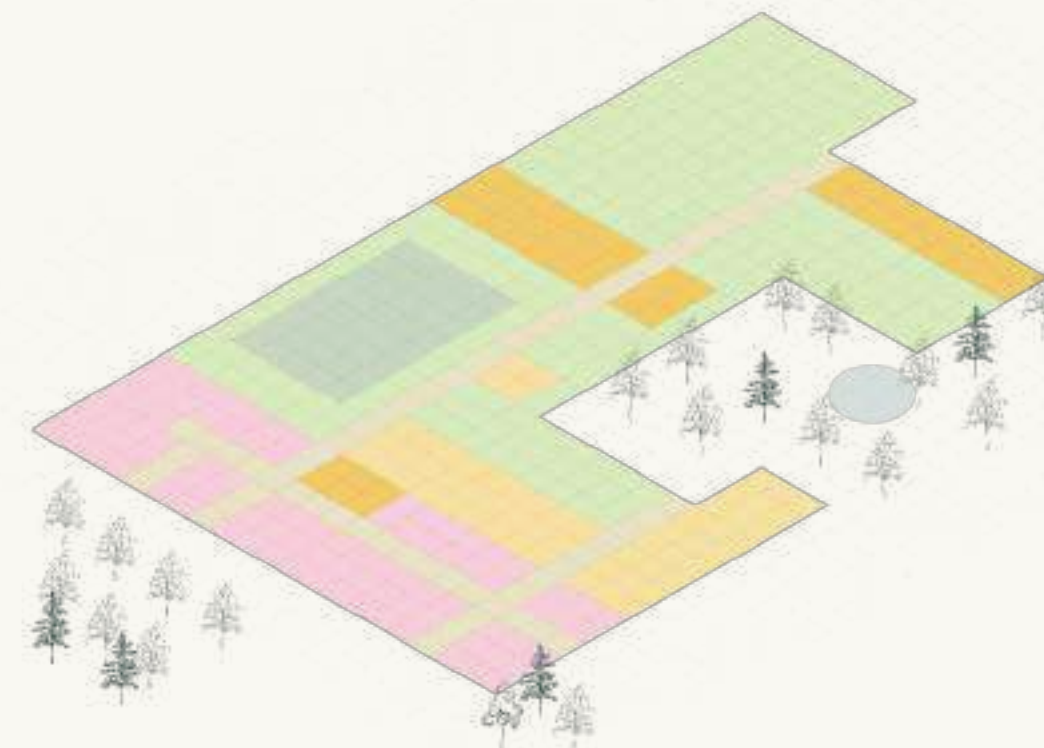
Ulike muligheter, ulike scenarier

Det finnes ikke bare én «riktig» løsning for å løse programmet. Forskjellige tilnærminger kan fungere for ulike situasjoner, tomter og budsjett. Dette vil utvikles videre i et skisseprosjekt.

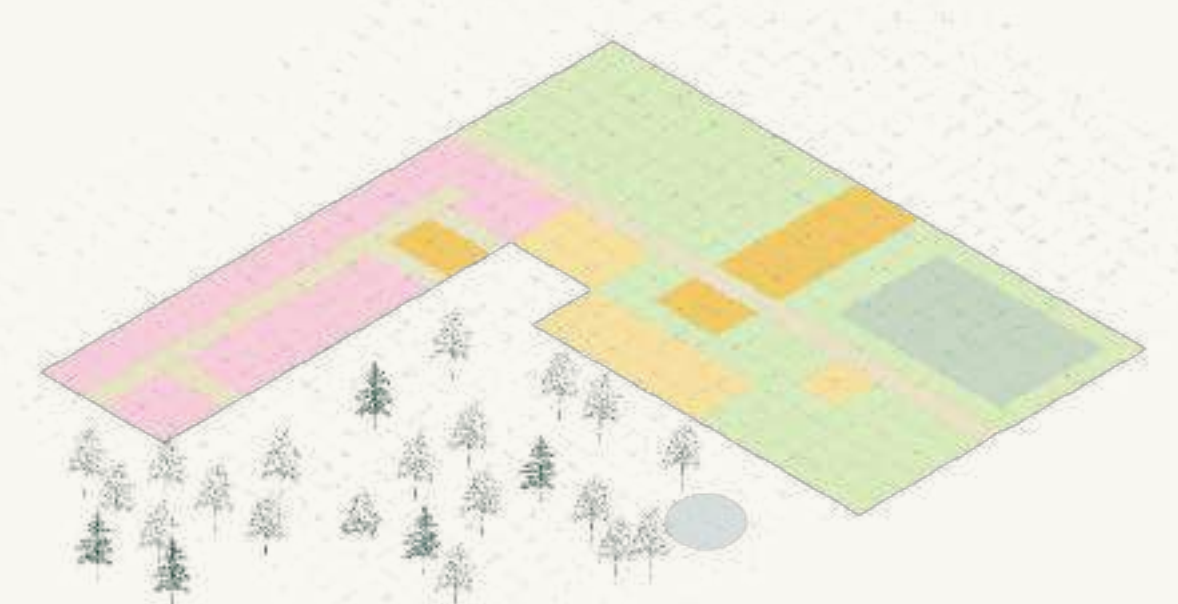
Ved å utforske idéen om samfunksjon, logistikk og utstrekning, danner vi et godt grunnlag som blir med videre i en videreutvikling og konkretisering av prosjektet.

Kort fortalt inneholder de neste sidene en skisse for ett av mange potensielle alternativer. Skissen viser viktige sammenhenger og hvordan ulike rom og programmer kan fungere sammen for å sikre mest mulig bruk, av flest mulige bygde kvadratmeter. Dette er både sosialt og økonomisk bærekraftig.

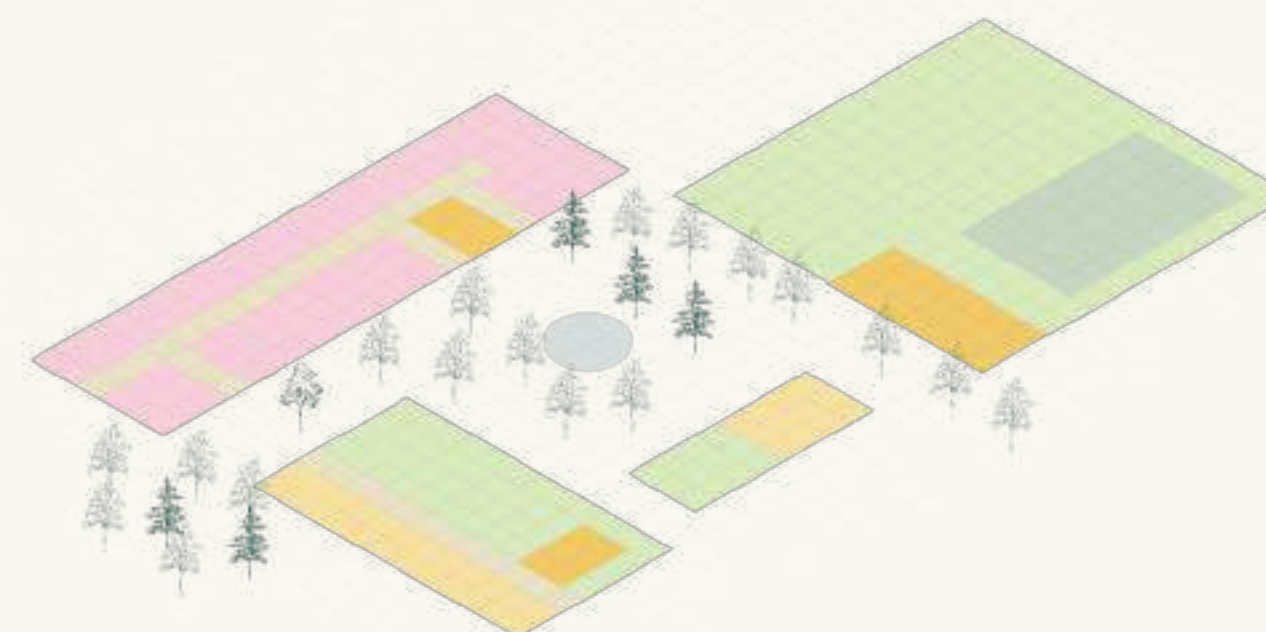
Samlingsbruket

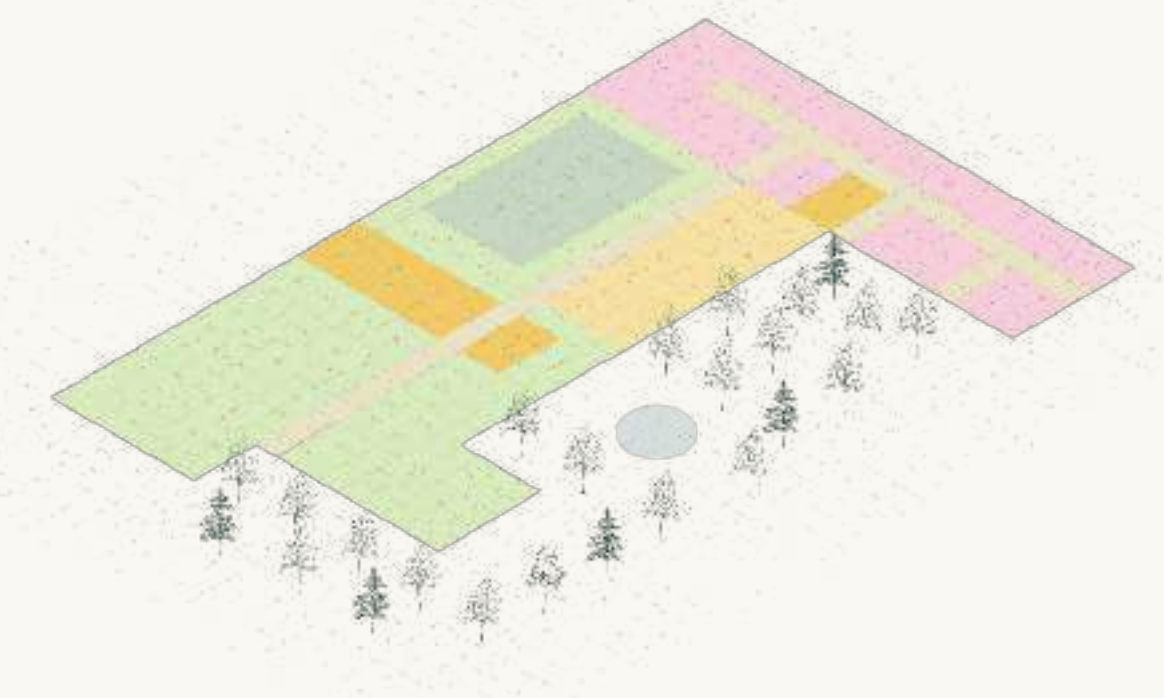
Åpen gård

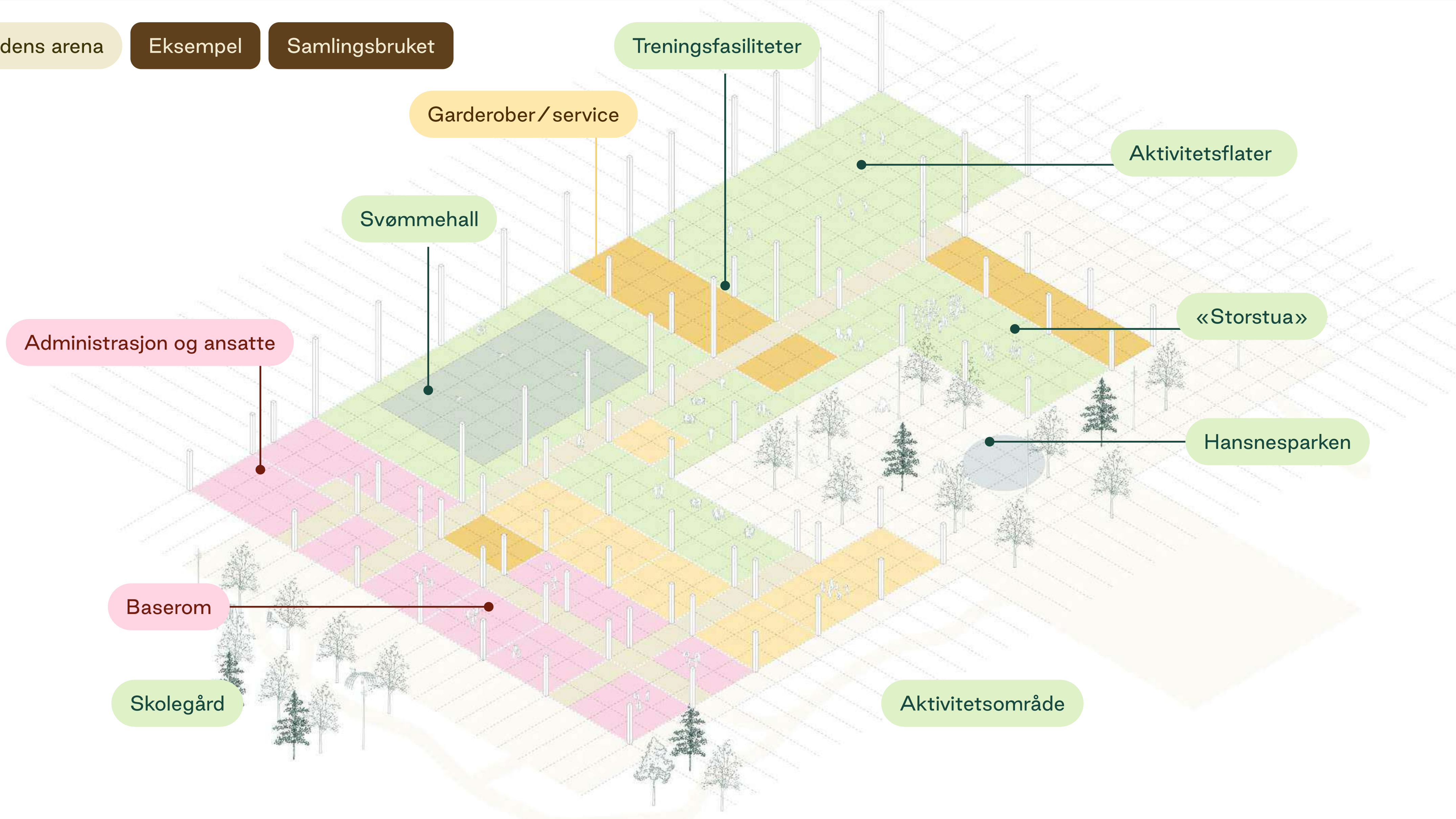
Klyngen

Den utadvendte

Treningsfasiliteter

Garderober / service

Aktivitetsflater

Svømmehall

«Storstua»

Administrasjon og ansatte

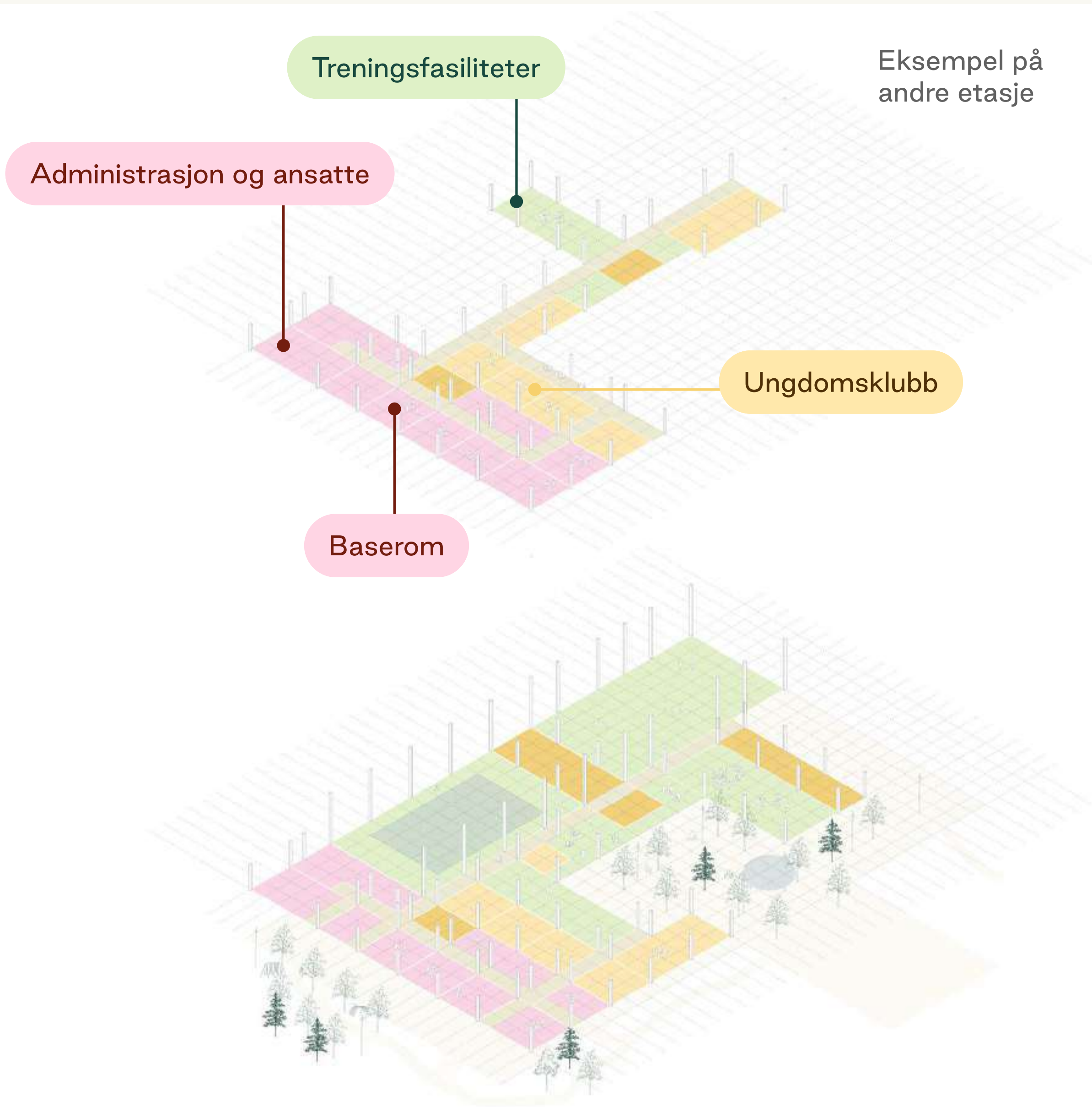
Hansnesparken

Baserom

Skolegård

Aktivitetsområde

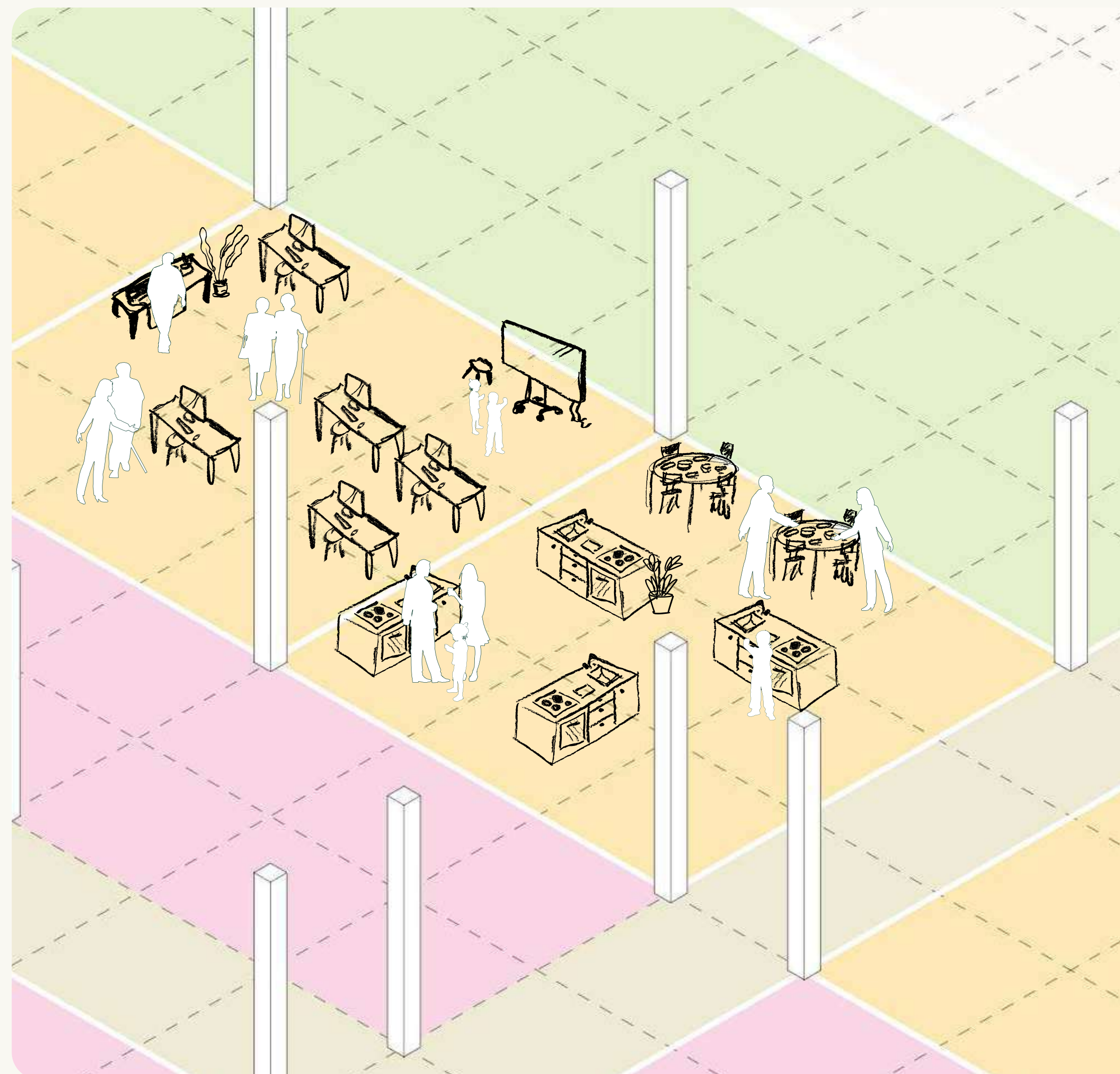
Kombirom

Kombifunksjoner refererer til spesialrom som er utformet med flere funksjoner i tankene, og har mulighet for økt bruk over tid. Dette betyr at rommet er designet for å kunne brukes til flere forskjellige formål, og at det kan være tilgjengelig for forskjellige brukere på forskjellige tidspunkter.

For å muliggjøre økt bruk av kombifunksjonsrom, er det viktig å ha visse sikkerhets- og adgangsbegrensninger på plass. Dette kan inkludere adgangskontrollsystemer og sikkerhetsfunksjoner som sikrer at rommet er trygt å bruke for alle brukere.

Arkitekturprogrammet bør inkludere spesifikasjoner og krav til utformingen av kombifunksjonsrom, inkludert krav til størrelse, utstyr og layout.

Kombifunksjonsrom kan være svært verdifulle for skolen, innbyggere, bedrifter og andre organisasjoner, da de kan bidra til å optimalisere og øke bruken av tilgjengelige ressurser og rom. Disse åpner flere funksjoner, for flere innbyggere – og muliggjør et bredere spekter av aktivitet, uten stor økning i investeringer.

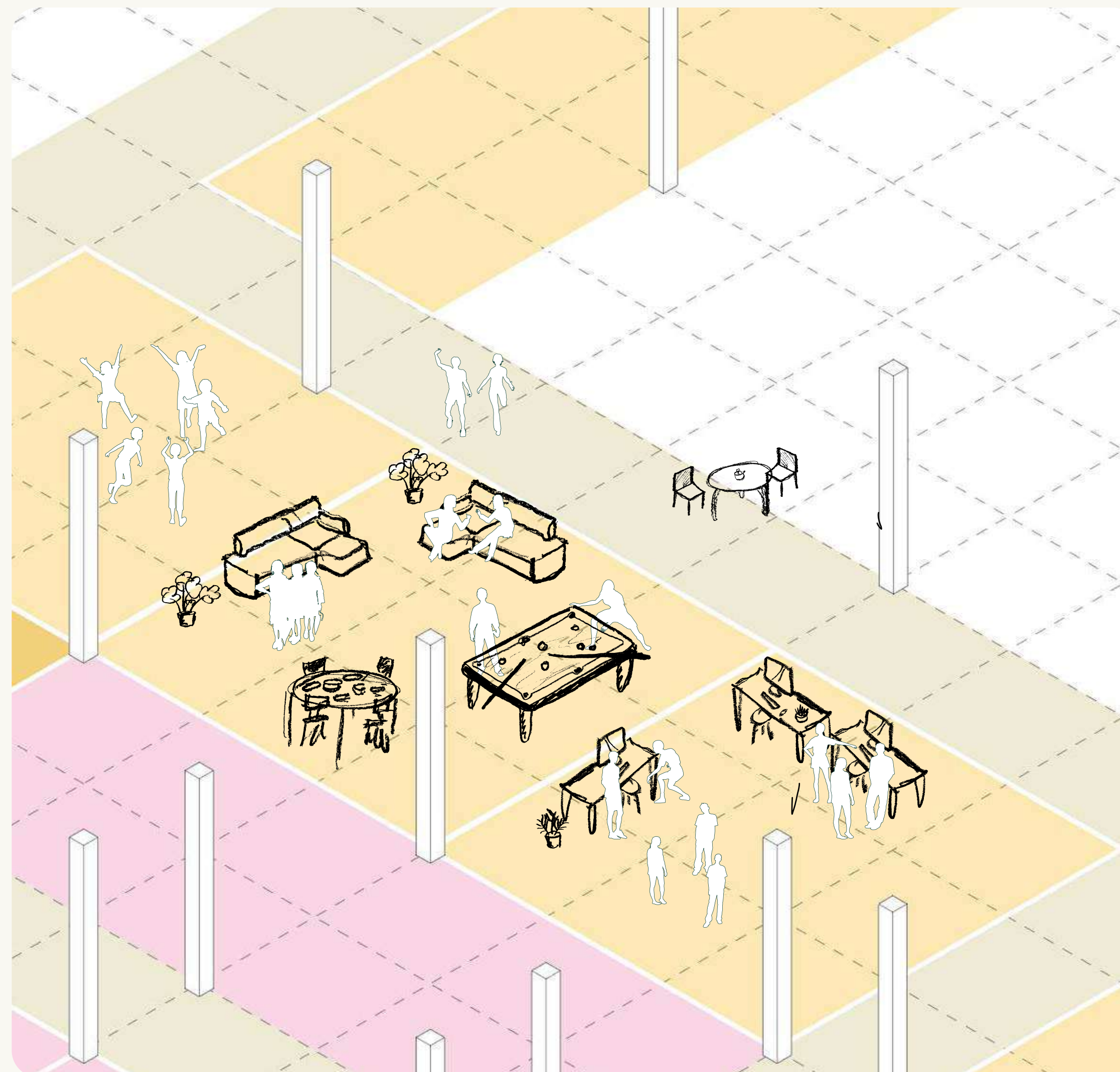
Ungdomsklubb

Lokalet bør være stort nok til å kunne romme flere aktiviteter samtidig, og bør ha et tilstrekkelig antall ulike oppholdssoner. Samlokalisering med skolens arealer og andre arealer øker mulighetene for ulike aktiviteter gjennom uken – både organiserte og egenorganiserte.

Dette kan være alt fra bordspill, biljard, musikk, dans og filmvisninger til e-sport og fritidsaktiviteter som klatring, frisbeegolf og andre utendørsaktiviteter.

Ungdomsklubben bør ha utstyr som datamaskiner og spillkonsoller, som gir ungdom mulighet til å utforske og lære om digitale medier og teknologier. Dette kan løses med sambruk av en media-lab.

En ungdomsklubb som har et bredt spekter av aktiviteter og fasiliteter, samt trygghet og sikkerhet for alle besøkende, vil være et attraktivt sted for ungdommer å tilbringe tid og utvikle seg sosialt og kreativt.

Sløydsal og verksted

En sløydsal kan være en nyttig og allsidig ressurs for et lokalsamfunn, hvis sløydsalen kan brukes til aktiviteter etter skolens stengtid. Sløydsalen kan brukes til fritidsaktiviteter og hobbyer, som for eksempel trearbeid, møbelsnekring, modellbygging eller andre kreative prosjekter. Dette kan være en positiv og givende aktivitet for enkeltpersoner eller grupper, og kan gi en mulighet til å lære nye ferdigheter og utvikle sine kreative evner.

Sløydsalen bør også ha tilgang til utendørsområder, slik at større bygge- og reparasjonsprosjekter kan gjennomføres. Salen kan også brukes til opplæringsaktiviteter og workshops, som for eksempel kurs i snekring, trearbeid eller andre håndverks- og fikseaktiviteter.

Sløydsalen kan bli en møteplass hvor barn, ungdom og voksne møtes på tvers, slik at alle kan få nytte av å lære praktiske ferdigheter og kreativ problemløsning. Samlet sett kan verkstedet bli et viktig fellesverksted for lokalsamfunnet.

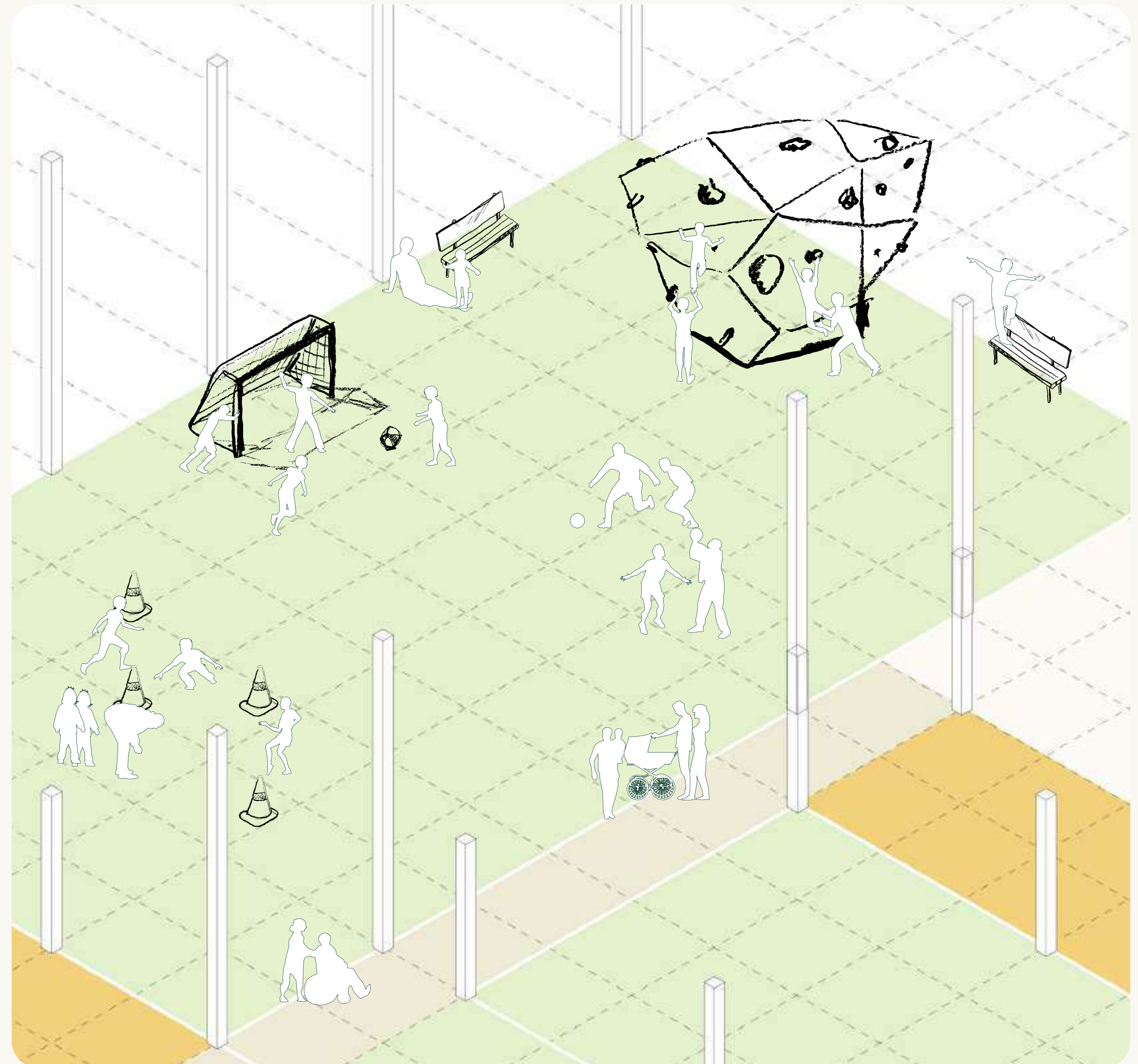
Aktivitetsflater

Aktivitetsflatene kan bli en møteplass for lokalsamfunnet gjennom aktiviteter og arrangementer som appellerer til ulike aldersgrupper og interesser. Det bør legges til rette for et godt antall åpne treningstider for egenorganisert aktivitet for barn og unge.

Flatene bør ligge tett på sitteområder og loungeområder hvor folk kan slappe av og sosialisere seg mellom aktivitetene – eller for de som venter.

Deler av aktivitetsflatene kan knytte seg på kommersielle drivere, eller tilby bedrifter mulighet til å arrangere ulike aktiviteter og arrangementer. For eksempel kan det arrangeres bedriftsturneringer.

Det er viktig å kommunisere og markedsføre aktivitetene og arrangementene som tilbys i hallen, slik at folk i lokalsamfunnet er klar over hva som skjer og eventuelle ledige treningstider.

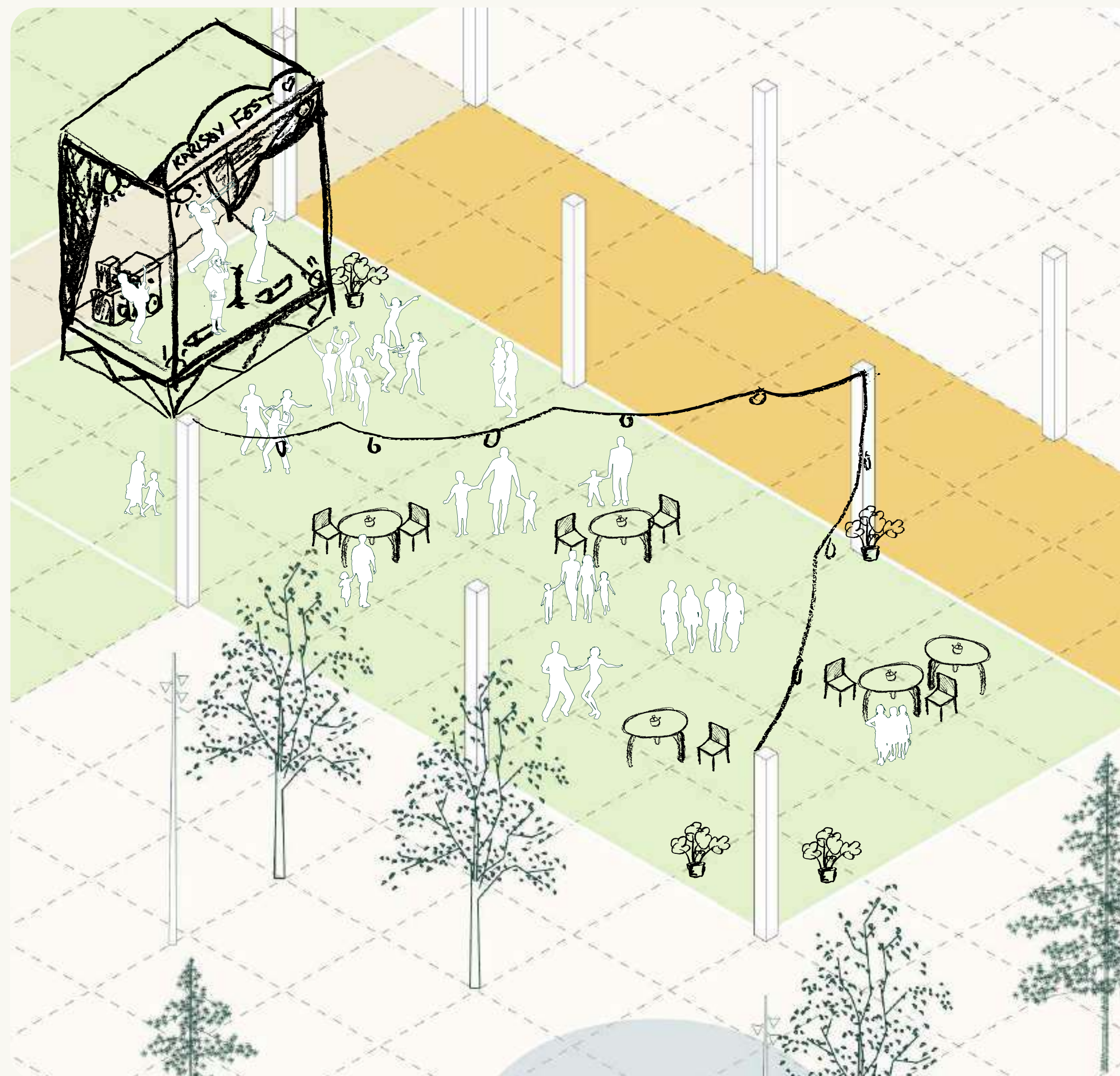

“Storstua”

Et konsert-, møte- og seremonirom kan brukes på mange forskjellige måter. Rommet kan brukes som møterom for å holde presentasjoner, diskusjoner eller planleggingsmøter. Samtidig kan rommet også brukes som et sted for firma-arrangementer, som jubileer eller avslutninger.

Rommet kan brukes som et sted for ulike seremonier og arrangementer, som bryllup, dåp, konfirmasjon, minnestund eller andre lignende anledninger. Rommet kan innredes og settes opp på en måte som passer for anledningen og kan tilpasses de spesielle ønskene og behovene til gjestene.

Rommet kan også brukes som et sted for ulike kulturelle og sosiale aktiviteter som konserter, teaterforestillinger, dans eller andre lignende arrangementer. Rommet kan da tilpasses tilpasset scenen og publikum og settes opp med passende utstyr og teknisk utstyr. Kombinert bruk av rommet gir organisasjoner og personer muligheten til å spare kostnader ved å leie “forskjellige rom” for forskjellige formål. Samtidig gir det også fleksibilitet til å tilpasse rommet til ulike behov og anledninger og skape en atmosfære som passer for den aktuelle situasjonen.

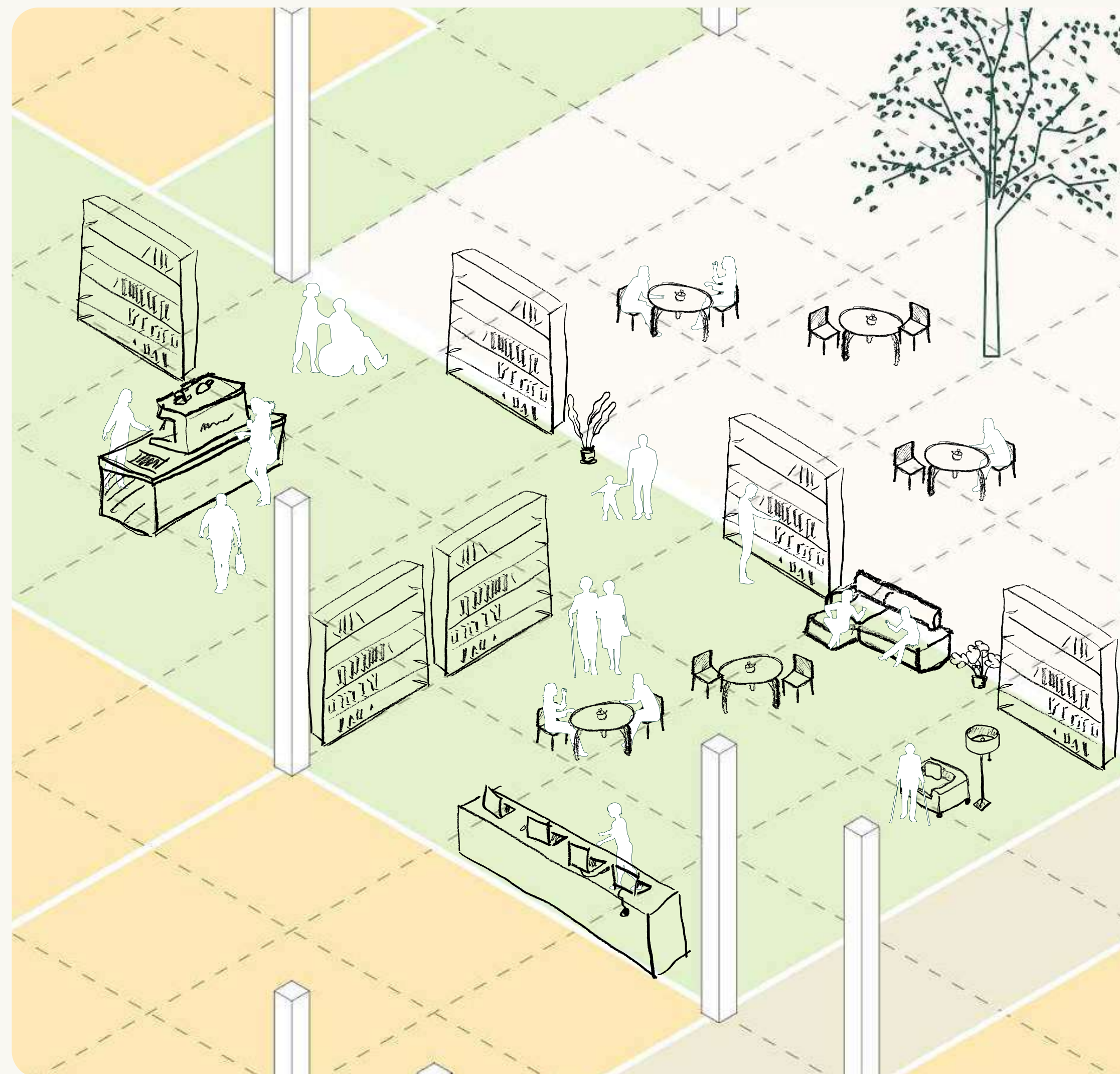
Biblioteket

Biblioteket har et lite og koselig område med sitteplasser der besøkende kan lese, studere og jobbe.

I tillegg til bøker og magasiner, tilbyr biblioteket også utlån av teknisk utstyr som f.eks. bærbare datamaskiner, projektorer, kameraer, og lydutstyr. Dette gir besøkende muligheten til å utforske og lære om teknologi og media, uten å måtte kjøpe alt utstyret selv.

Biblioteket som begrep bør utvides til å være arenaens "hub". Her kan du låne utstyr til ulike aktiviteter, rådføre deg om booking og orientere deg om hvilke kurs du kan delta på. Utstyrsutlån kan også fungere som utstyrsentral etter BUA-prinsippet.

Dette gjør biblioteket til en viktig del av det lokale samfunnet og kan bli et sted hvor besøkende kan utvide sine interesser og kunnskaper, langt utover lesing.

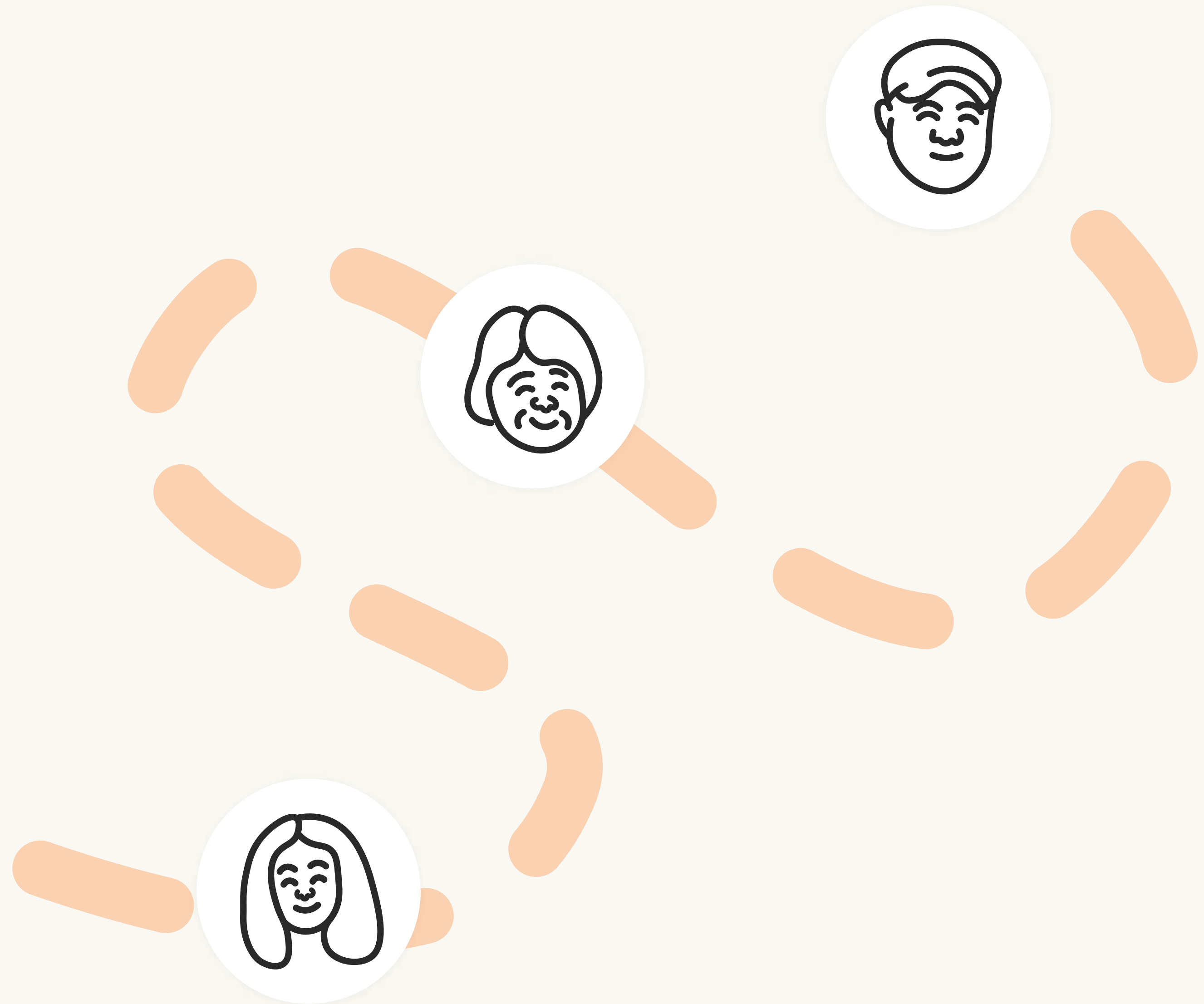

Brukerhistorier

For å illustrere hvordan bygget kan brukes og oppleves av innbyggere har vi utformet tre brukerhistorier. Historiene beskriver hvordan ulike innbyggere kan dra nytte av de ulike funksjonene i arenaen, og hvordan aktiviteten kan utvikle seg gjennom døgnet.

Disse historiene må leses som et lite avgrenset innblikk i en stor mengde muligheter, men vi håper at de kan gi en følelse av fremtidens opplevelser og muligheter.

Pensjonisten

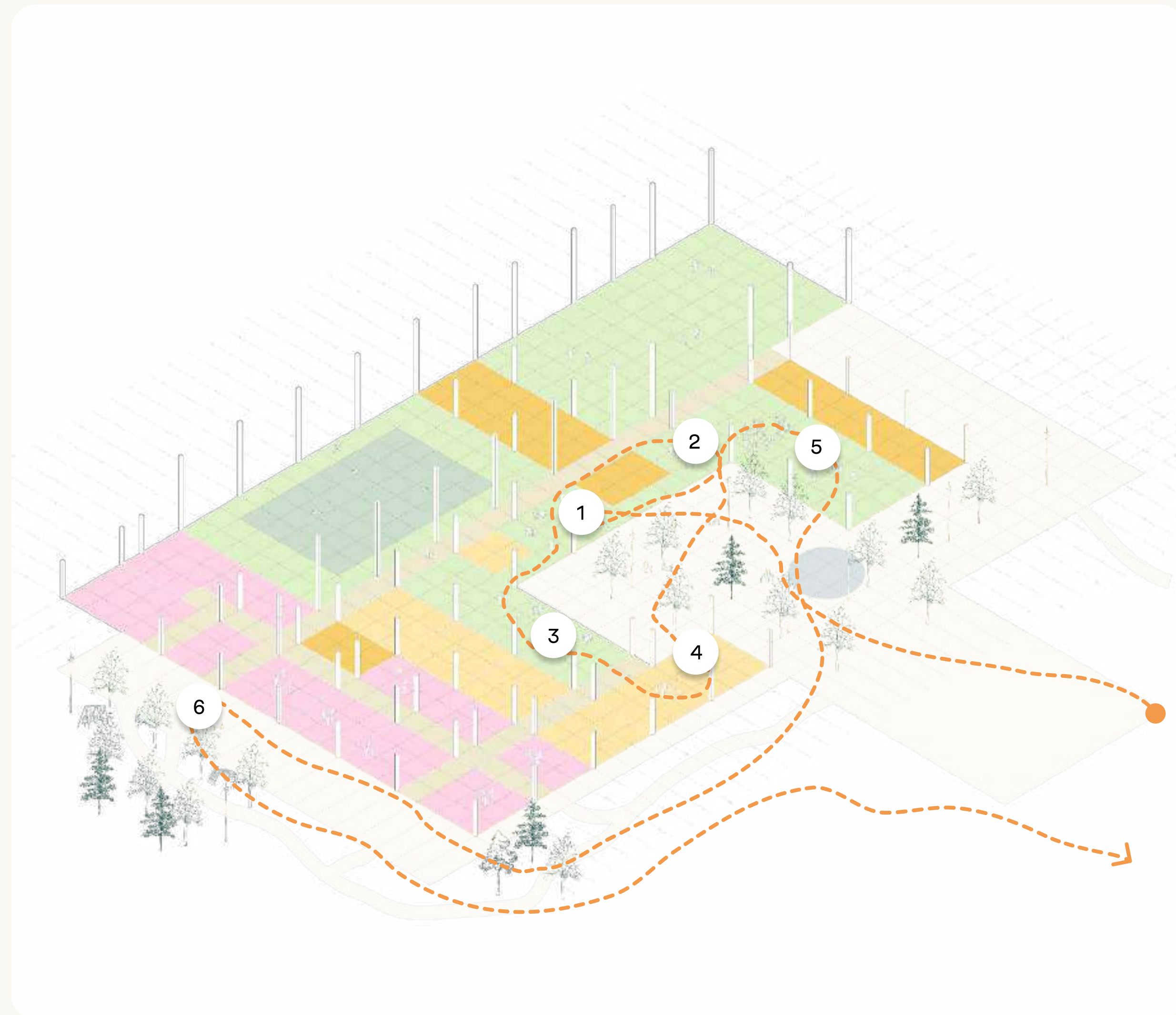
Margit ankommer senteret tidlig på morgenen og møter vennene sine for en **kopp kaffe og en prat** ①.

Deretter bestemmer de seg for å besøke **utstillingen** ② som er på arenaen, før de leser dagens aviser i **biblioteket** ③.

Hun prøver seg på en **keramikkworkshop** ④ og lager noen små kopper og skåler. Margit er glad for å prøve noe nytt og lærerikt.

Senere på ettermiddagen bestemmer hun seg også for å delta på en **dansetime** ⑤, siden hun uansett skal plukke opp barnebarnet etter **SFO** ⑥.

Margit forlater arenaen med et smil om munnen og med en følelse av å ha hatt en meningsfull dag fylt med aktivitet, møter og sosialt samvær. Hun tenker allerede på å retunere neste uke for å prøve ut flere aktiviteter og møte flere venner og kjente.

Familiefaren

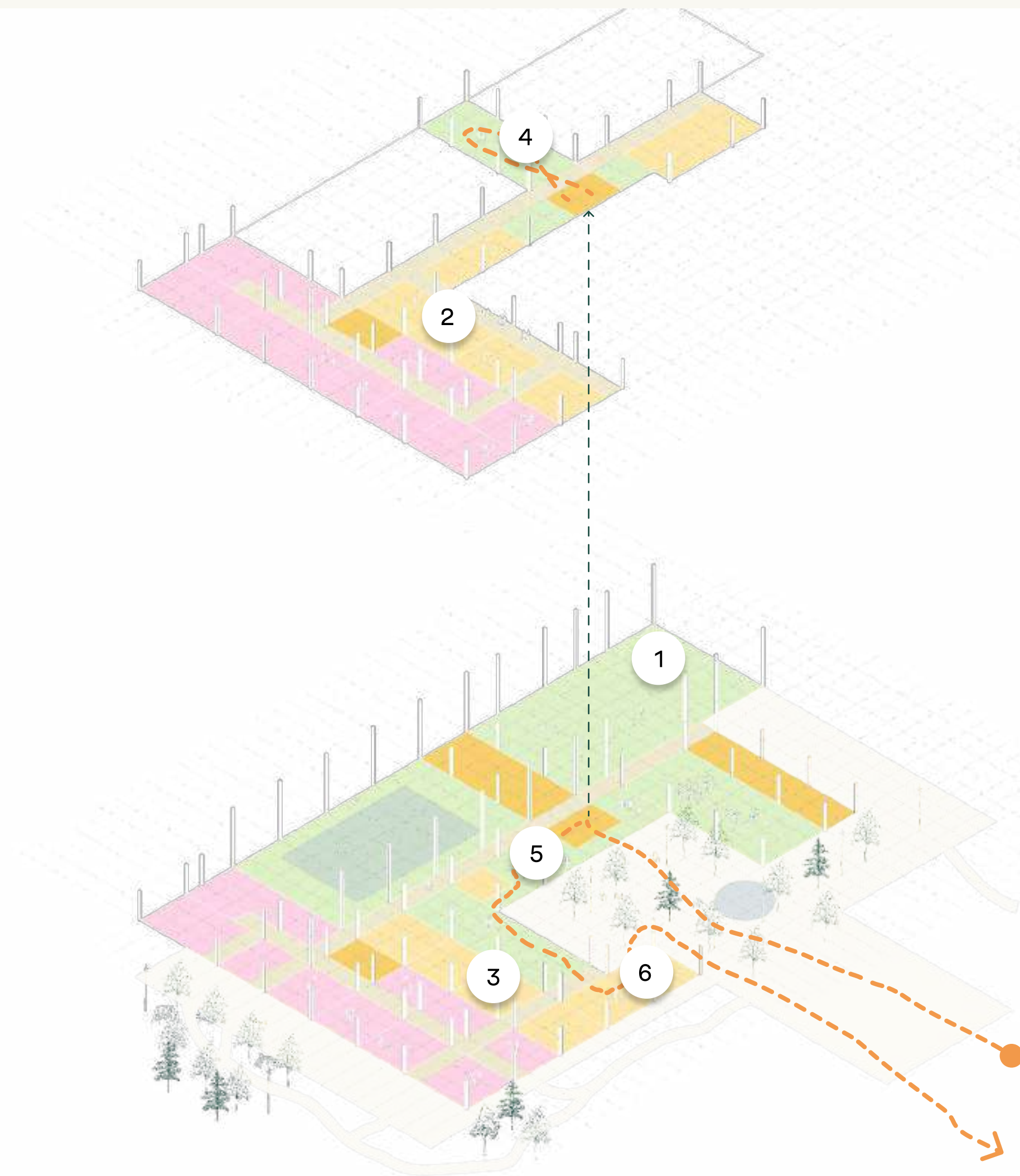
Det yngste barnet skal på **håndballtrening** ①, og den eldste har lyst til å henge med venner på **ungdomsklubben** ②.

Mor skal til arenaen på en **pasta-workshop** ③, så far kaster seg med. Han tar med seg treningsklær og laptopen i sekken, for å få gjort unna en kjapp treningsøkt og få sendt unna noen e-poster.

På arenaen forsvinner alle hvert til sitt.

Han tar noen kjappe intervaller på mølla i **treningscenteret** ④, før han trekker ned i **lobbyområdet** ⑤. Der er det god plass til å sette seg ned for å jobbe litt.

Han kommer i prat med noen andre foreldre som også venter på sine håpefulle. På nettsiden til arenaen blir de oppmerksom på at verkstedet er tilgjengelig på barnas treningsdager. De bestemmer seg for å melde seg på et kurs, slik at de i ukene fremover kan bruke ventetiden på å lære seg **tre-dreing** ⑥.

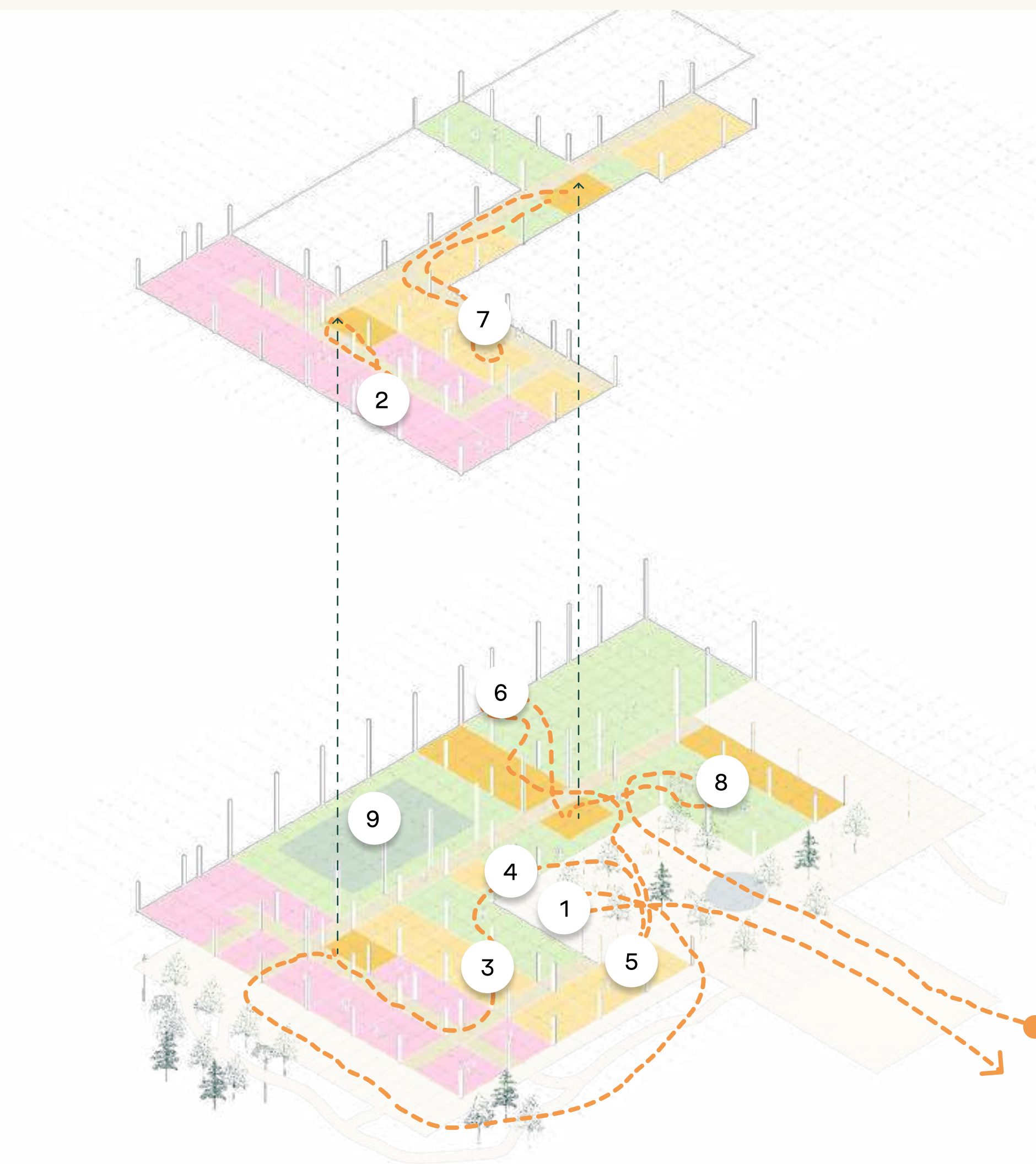

Den unge og lovende

Ella går på Hansnes skole. Hun ankommer litt før skolestart og venter **under taket i parken** ① til første time begynner. De første timene er **matte og norsk** ②. Før lunsj har hun **mat og helse** ③, hvor de lager salater som de selger for en billig penge til besøkende på **arenaen** ④. Hele klassen spiser sammen etter endt økt.

Siste time er kunst og håndverk, hvor de får prøve seg på å **3D-printe former til gipsstøping** ⑤. Hun har avtalt med noen venner fra Vannøya at de skal møter på ungdomsklubben når ferga kommer. Ella har litt tid til overs før de kommer, så hun og noen andre bestemmer for å bli med på litt **buldring** ⑥. Da vennene ankommer henger de i loungen på **klubben** ⑦ og spiller litt brettspill. De skal alle på **bandøving** ⑧ på kvelden for å øve til en konsert de skal ha til helgen.

Før de drar hjem sjekker de «arena-appen», og bestemmer seg for å møtes igjen i morgen for å dra på åpen **svømmehall** ⑨.

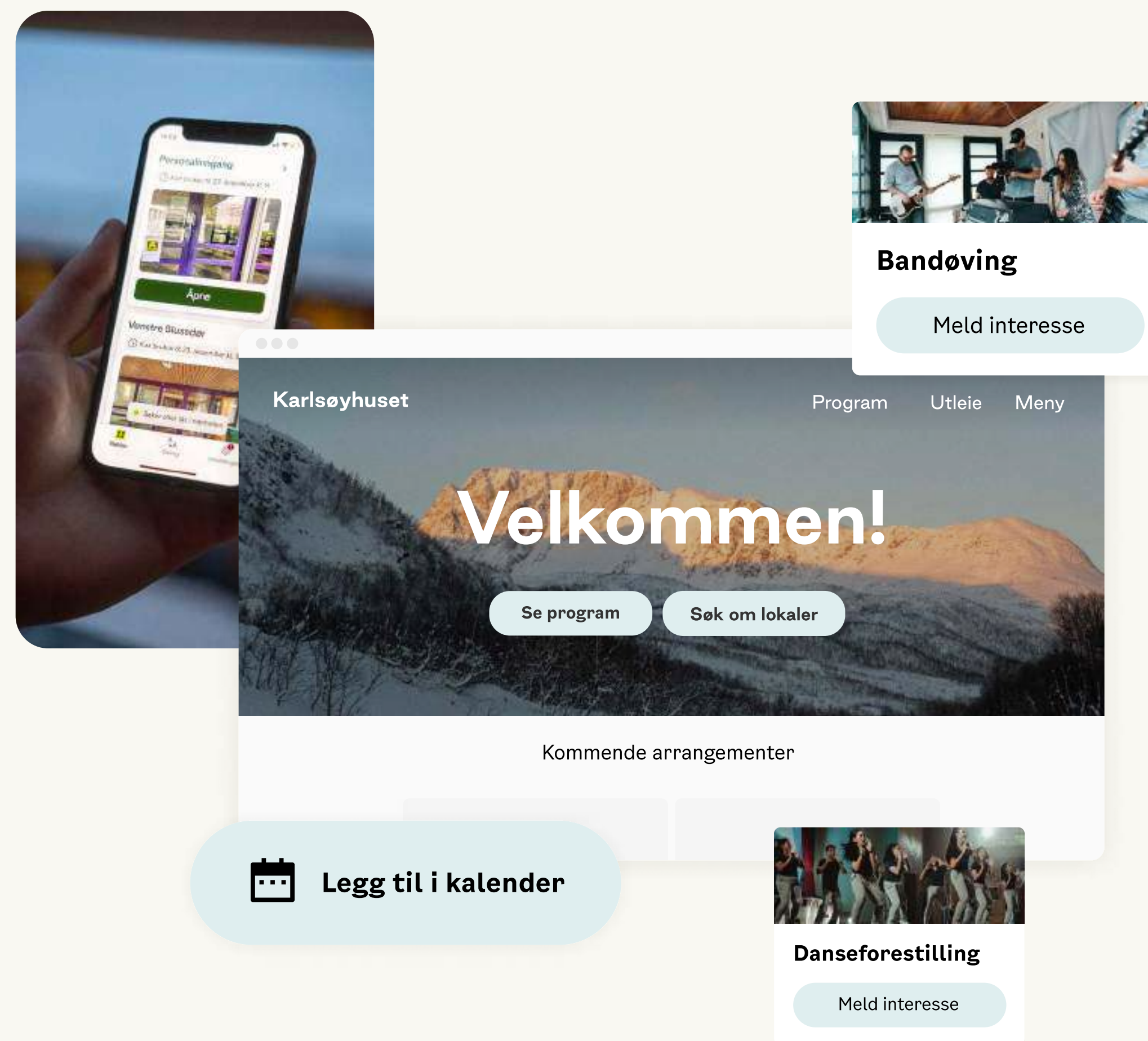

Teknologi

For å muliggjøre sambruk og tilgjengelige lokaler er det nødvendig å utnytte mulighetene i digital teknologi. Derfor bør det etableres en digital infrastruktur for bygget som gir sikkerhet, samtidig som det åpner opp bygget.

Dette bør kombineres med en nettside/mobilapplikasjon hvor innbyggere kan holde oversikt over kommende arrangementer og søke om å leie lokaler til ulik bruk. På nettsiden bør det også være mulighet for innbyggere å komme med forslag til forbedringer og tilbakemeldinger på arenaen. Slik kan den digitale infrastrukturen også bidra til å øke kvaliteten på den fysiske infrastrukturen.

Anskaffelsen av den digitale infrastrukturen bør skje parallelt med prosjekteringen og byggingen av arenaen for å sikre at alle behov blir ivaretatt. Her bør man oppfordre til samarbeid mellom arkitekter, teknologer og designere for å sikre en god brukeropplevelse.

Eksempler på digitale verktøy og funksjoner

Hvordan skal det se ut?

Bygget bør harmonere med omgivelsene, samtidig som det signaliserer kultur og aktivitet. Lokale materialer bør stå sentralt, med utsikt mot hav og fjell fra sentrale rom.

I arenaen bør det være fleksible rom som kan tilpasses ulike typer arrangementer og aktiviteter. "Storstua" kan være hovedrommet, tilknyttet mindre rom til workshops, møter, utstillinger og andre aktiviteter.

Lyddemping og god akustikk vil være viktig for å sikre en god opplevelse for publikum og brukere. Arenaen bør også ha gode tekniske fasiliteter som scenebelysning, lydanlegg og mulighet for streaming av arrangementer.

Et lite kafé og loungeområder skaper et sosialt og inviterende miljø for brukere og besøkende. Dette bør være tett knyttet på utendørsarealer med sitteplasser aktivitet- og samlingssoner.

Parkering og tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne må også tas hensyn til i utformingen av arenaen.

Sats på dette

Lokal, liten, skala

Mangfoldige rom for ulike program

Gode møteplasser for alle aldersgrupper

Unngå dette

For store tomme arealer

Sterk sonedeling

Overprogrammering

Del 3

Tiltak for å komme i gang

Midlertidige tiltak

Tips til veien videre

Kom
og
VARM
Deg
☺

VANNVÅG 22 km

REINØYA 6 km

TUSENÅRS STED

Hvordan kommer vi i gang?

Den forrige delen skisserte hvordan en potensiell arena på Hansens kan se ut og oppleves for innbyggerne. Likevel vil det ta lang tid før arenaen står klar til bruk for innbyggerne i Karlsøy kommune. Selv om det jobbes mye i kulissene er det få endringer som vil merkes i hverdagen til innbyggerne på kort sikt.

Innbyggerne har ikke alltid tålmodighet til å vente på at de store endringene kommer på plass. Derfor må Karlsøy bruke midlertidige og kortsiktige tiltak som strategiske verktøy for å skape engasjement og involvere flere innbyggergrupper i utviklingen. Derfor har vi laget en liten tiltakskatalog med noen tiltak man kan sette i gang uten å måtte gjøre store investeringer.

Tiltakene tar utgangspunkt i de samme behovene som i skissene for kultur- og opplæringsarenaen, og viser hvordan man kan starte allerede i morgen.

Utfordringer

📍 Tiltak

Karlsøylos

Velkomst

Sosial infrastruktur

👁️ Hvorfor?

Mange av tilflytterne vi har snakket med opplever at det er vanskelig å skape et sosiale nettverk i Karlsøy. Kombinert med en mangel på den tause lokale kunnskapen, kan det være vanskelig å finne sin plass.

Møt Karlsøylosen – en ordning som gjør det enklere å bli kjent med både sted og folk. Dette kan løses på mange måter, f.eks. gjennom en fadderordning, velkomstpakker med rabatter på lokale arrangementer og aktiviteter og opplevelsesrike fellessamlinger.

📄 Muligheter

- Fadderordning
- Befaring/sjøtur
- Rabatter/kuponger/billetter til festival
- Jevnlige møter

🕒 Tidshorisont

I år

⚙️ Hvor komplisert?

Enkelt

✍️ Svarer til utfordringene

Begrenset med aktiviteter

Mangel på uformelle møteplasser

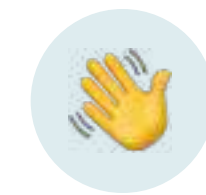
Ansatte som ikke klarer å slå rot

Eksempler

👤 Ny i Karlsøy

Velkomstmiddag hos ordføreren

Vi er så glade for at du har flyttet til Karlsøy kommune. Derfor ønsker vi invitere deg til en velkomstmiddag hjemme hos ordføreren. Her vil du møte andre tilflyttere og få smake på lokale delikatesser.

Du er blitt tildelt en fadder!

Ta kontakt

Karlsøybilleten

- 🕒 2 for 1 på Direktøren
- 🕒 Nordlys-safari for innflyttere
- 🕒 Rabatt på Karlsøyfestivalen

Langs sundet

Forskjøning

Myke opp

☉ Hvorfor?

For de som ankommer Hansnes via fergen, uten bil, oppleves veien bort til skoleområdet som lang og kjedelig. På vinterstid blir også ventetiden i skuret en kald og kjip affære. Derfor bør Karlsøy kommune oppgradere, gang og sykkelforbindelsen langs sundet, og slik gjøre det attraktivt å ferdes uten bil. Dette vil også bidra til knytte Hansnes tettere sammen med vannet.

☐ Muligheter

- Gangsti
- Skilting
- Oppgradere skur

🕒 Tidshorisont

I år

⚙️ Hvor komplisert?

Medium

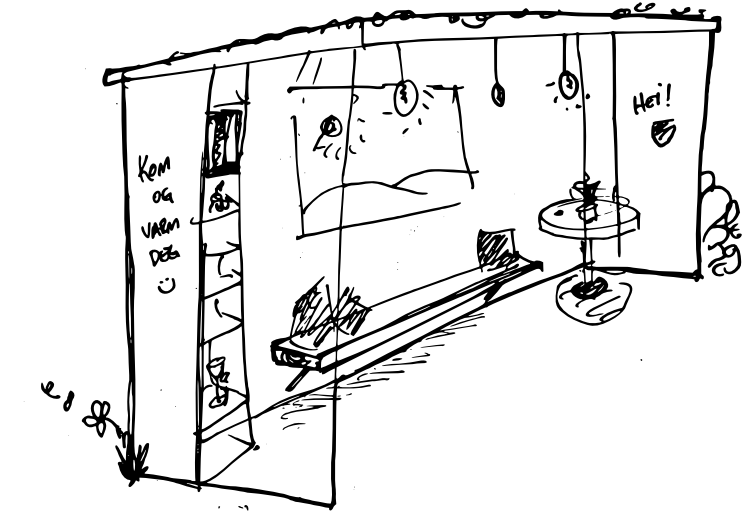
✍️ Svarer til utfordringene

Utrygt som myk trafikant

Mangel på uformelle møteplasser

Utvikling går treigt

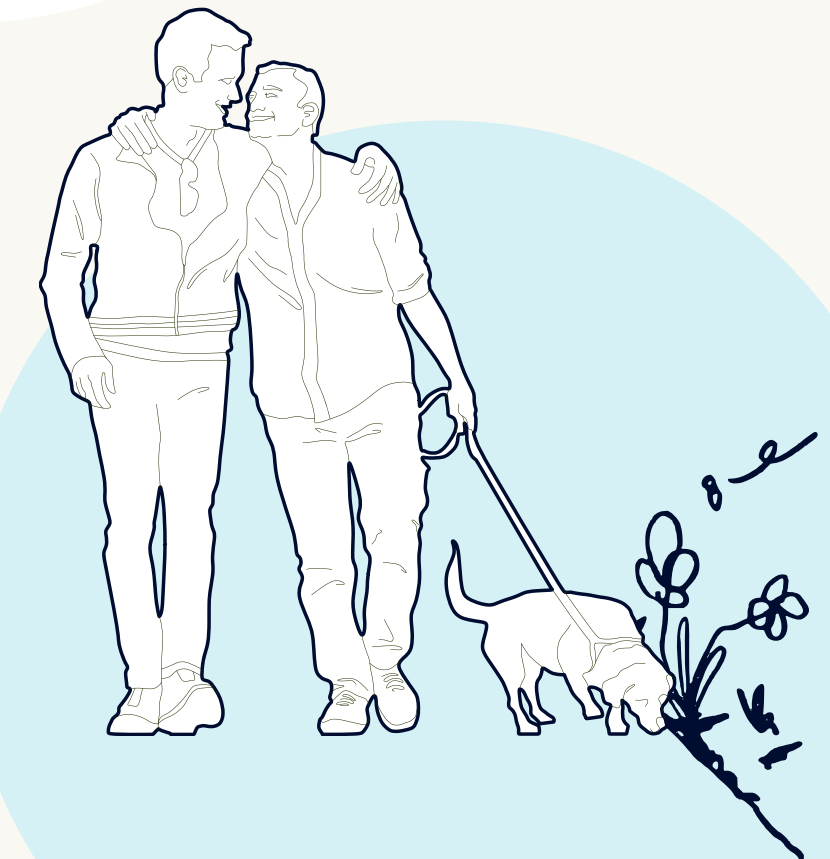
Eksempler

Hyggelig og varmt venteskur

Veimerking

Tursti for ski og gange

📍 Tiltak

Øysamarbeid

Samarbeid

Sosial infrastruktur

🕒 Hvorfor?

Karlsøy kommune preges av store avstander og ulike øysamfunn med sterke selvstendige identiteter. Dette gir både positive og negative utfall. Flere av de unge karlsøyværingene vi har snakket med savner mer samhold og samarbeid på tvers av øyene, derfor bør Karlsøy kommune investere i å styrke samarbeidet mellom de ulike øyene. Dette kan for eksempel gjøres ved å legge til rette for og skape insentiv for å sette i gang med sosiale aktiviteter på tvers av aldersgrupper og øytilknytning.

📄 Muligheter

- Fellesmiddag i bygdene
- Støtte til samarbeid
- Ungdomsleir

🕒 Tidshorisont

Til høsten

⚙️ Hvor komplisert?

Enkelt

✍️ Svarer til utfordringene

Tautrekking mellom øyene

Mangel på et variert tilbud

Mangel på uformelle møteplasser

Eksempler

🐟 Levende øyrike

Månedens øymiddag

Karlsøy kommune inviterer til øyfest på Vannareid 25 august 2023. Vi stiller med mat og drikke, du tar med godt humør. På menyen står det fersk fisk fra lokale fiskere. Neste måned blir det middag på Reinøya!

🔍 Søk om tilskudd

Tilskudd til øysamarbeid

Har du en idé til en aktivitet eller bedrift som kan styrke øysamarbeidet i Karlsøy kommune? Fortell oss om din idé og få opp til 25 000 kr i støtte!

Møteplasser og kveldsaktivitet

Sosial infrastruktur

Tilskudd

Hvorfor?

Mange nyinnflyttede innbyggere opplever at det er få muligheter for å skape seg et sosialt nettverk i Karlsøy kommune. Dette henger sammen med mangelen på aktiviteter etter arbeidstid og sosiale møteplasser. Derfor bør Karlsøy kommune sett av ressurser for å styrke kveldsøkonomien. Dette vil også kunne skape et godt grunnlag for nye aktiviteter som kan flytte inn i arenaen på sikt.

Muligheter

- Tilskudd til kveldsaktiviteter
- Utforske nye former for frivillighet
- Samarbeid med næringsdrivende for å skape lavterskel tilbud

Tidshorisont

Til høsten

Hvor komplisert?

Medium

Svarer til utfordringene

Uklare roller overfor kommunen

Ansatte som ikke klarer å slå rot

Mangel på uformelle møteplasser

Eksempler

Forslagkasse

Søk om tilskudd

Tilskudd til kveldsaktiviteter

Har du en idé til en aktivitet eller bedrift som kan styrke kveldsøkonomien i Karlsøy kommune? Fortell oss om din idé og få opp til 25 000 kr i støtte!

Hvordan sette i gang med midlertidige tiltak?

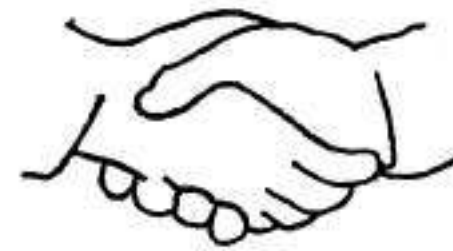
①

Planlegge

1. Identifiser utfordringene og mulighetene – Hva trenger vi?
2. Lokalisér samarbeidspartnere og lokale krefter (frivillige lag, kunstnere, ungdomskoleelever etc.)
3. Bestem tidshorisont – En uke? Måned? Fram til permanent tiltak igangsettes?

②

Utvikle

1. Lag et design som kan gjennomføres med lokale krefter, på kort tid og med få midler
2. Finn materialer: Gjenbruksmaterialer (plank, bildekk, pallekarmer etc.) eller (sponsored) materialer fra lokale aktører (trevarer, maling, planter etc.)
3. Lag en tidsplan for byggefasen

③

Iverksette

1. Byggefase! Samarbeidspartnere deltar i byggingen
2. Dokumentér prosessen – Skap blest i lokalavis og i sosiale medier
3. Avdukingsarrangement – Sørg for lokalt kjennskap og eierskap til plassen

④

Evaluer

1. Evaluér tiltaket: Hvem bruker det? Hvordan brukes det?
2. Ta lærdom: Suksessfaktorer og fiaskoer. Hva tar vi med oss videre?
3. Fra midlertidig til permanent tiltak: Hvilke lokale krefter og mulige finansierer kan bli med videre i prosessen?

Til slutt

Samarbeid med næringsaktører

Et offentlig-privat samarbeid (OPS) kan fungere på flere måter, avhengig av målet og omfanget av samarbeidet. Generelt sett kan OPS gi muligheter for å utnytte ressurser og arealer hos både private og offentlige, og slik skape bedre resultater enn hvis hver sektor hadde jobbet alene.

Det blir viktig å identifisere målene og mulighetene for slike samarbeid:

Hvilke aktører kan være aktuelle drivere?
Hvilke behov er det grunnlag for?

Målet med samarbeidene må være å forbedre opplevelsen for besøkende og innbyggere, redusere driftskostnader og øke tilbudet. Det er viktig å kontinuerlig overvåke og evaluere samarbeidet for å sikre at det fungerer som planlagt og at målene oppnås. Det kan være aktuelt med kommersielle tilbud som leier arealer i arenaen, eller etablerer seg tett på for å dra nytte av fellesfunksjoner og klyngeeffekt.

Eksempler på potensielle samarbeid

Padelbaner

Klatrehall

Kiosk

Restaurant / servering

Kafé

Privat barnehage

Squashbaner

Svømmehalltider

Utstillingsarealer

Overnatting

Turistservice

+

Til slutt

Hva nå?

Utviklingen av fremtidens kultur og læring er en kontinuerlig prosess, ikke én ferdig plan eller vedtak. I dette dokumentet har vi presentert en oppsummering av innbyggernes behov, overordnede grep for å skape fremtidens arena på Hansnes og forslag til midlertidige tiltak for å sette i gang. De kan leses hver for seg, men bør sees i sammenheng.

Vi oppfordrer til å gjennomføre midlertidige tiltak og aktiviteter for å skape samarbeid og endring. Disse prosessene kan gå parallelt med planarbeidet, og kan brukes som underlag når man skal sette i gang med større tiltak og utbedringer.

Til slutt vil vi gi dere tre ting å huske på i det videre arbeidet.

1. Tenk stort, begynn smått
2. Gjør det sammen
3. Skap sosial infrastruktur

Anbefalinger for veien videre

① Tenk stort, begynn smått

② Gjør det sammen

③ Skap sosial infrastruktur

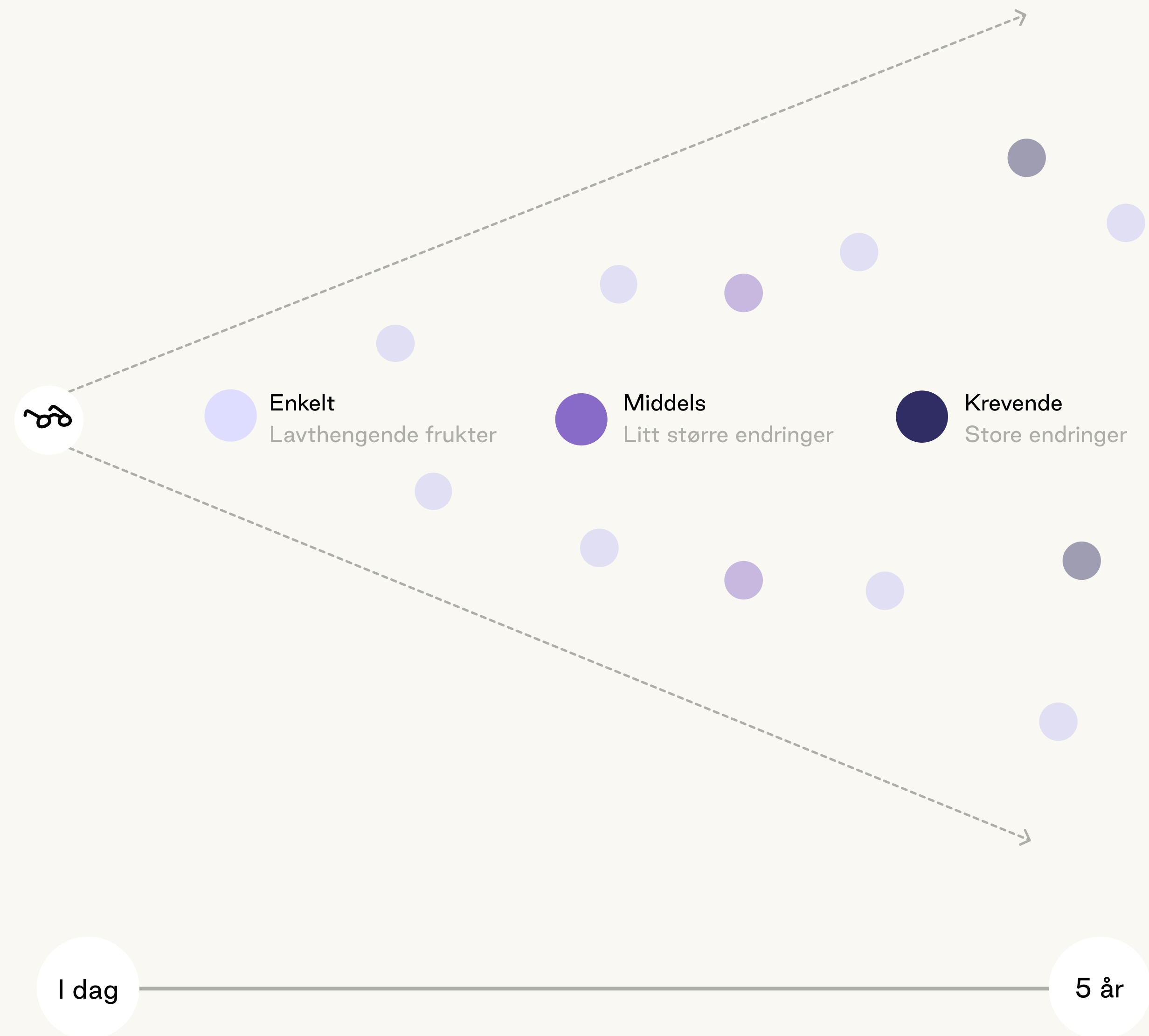

Tips 1

Tenk stort, begynn smått

Husk å se på utviklingen med flere "briller" samtidig. Vi kan tenke stort om fremtidens planer, samtidig som vi gjør mindre tiltak med kortsiktig tidsperspektiv.

Det gjør det også lettere for innbyggerne å henge med i utviklingen!

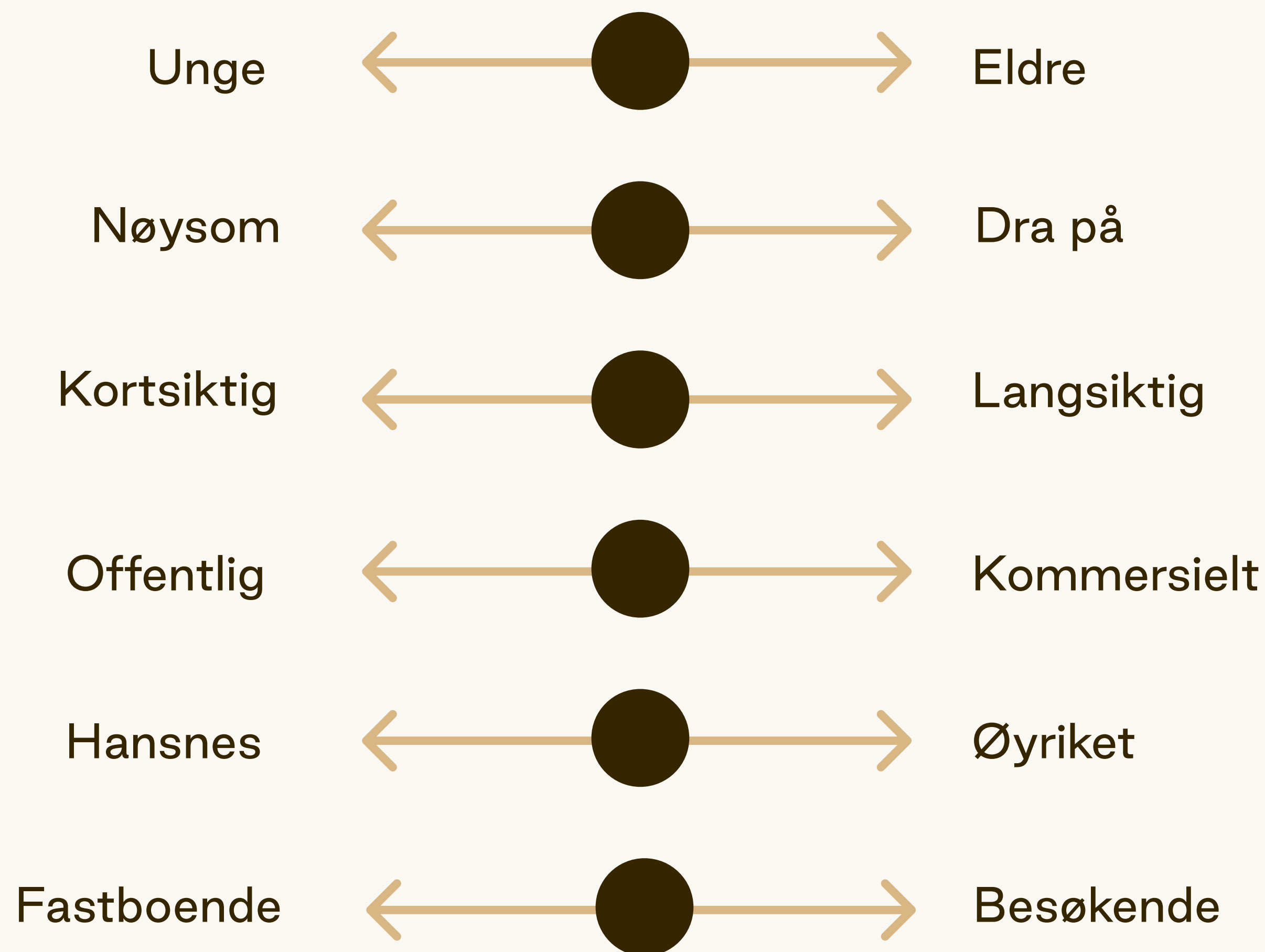

Tips 2

Gjør det sammen

Med mange ulike innbyggergrupper og ulik stedsidentitet er det vanskelig å gjøre alle til lags. Samtidig er det ofte lite som skal til for at folk føler eierskap til utvikling og nye planer.

Husk å involvere ulike mennesker fra ulike næringer og sektorer når det gjøres større endringer. Karlsøy kommune trenger mer samarbeid på tvers av øyer og aldersgrupper, ikke mindre. Ikke vær redd for å mikse det opp!

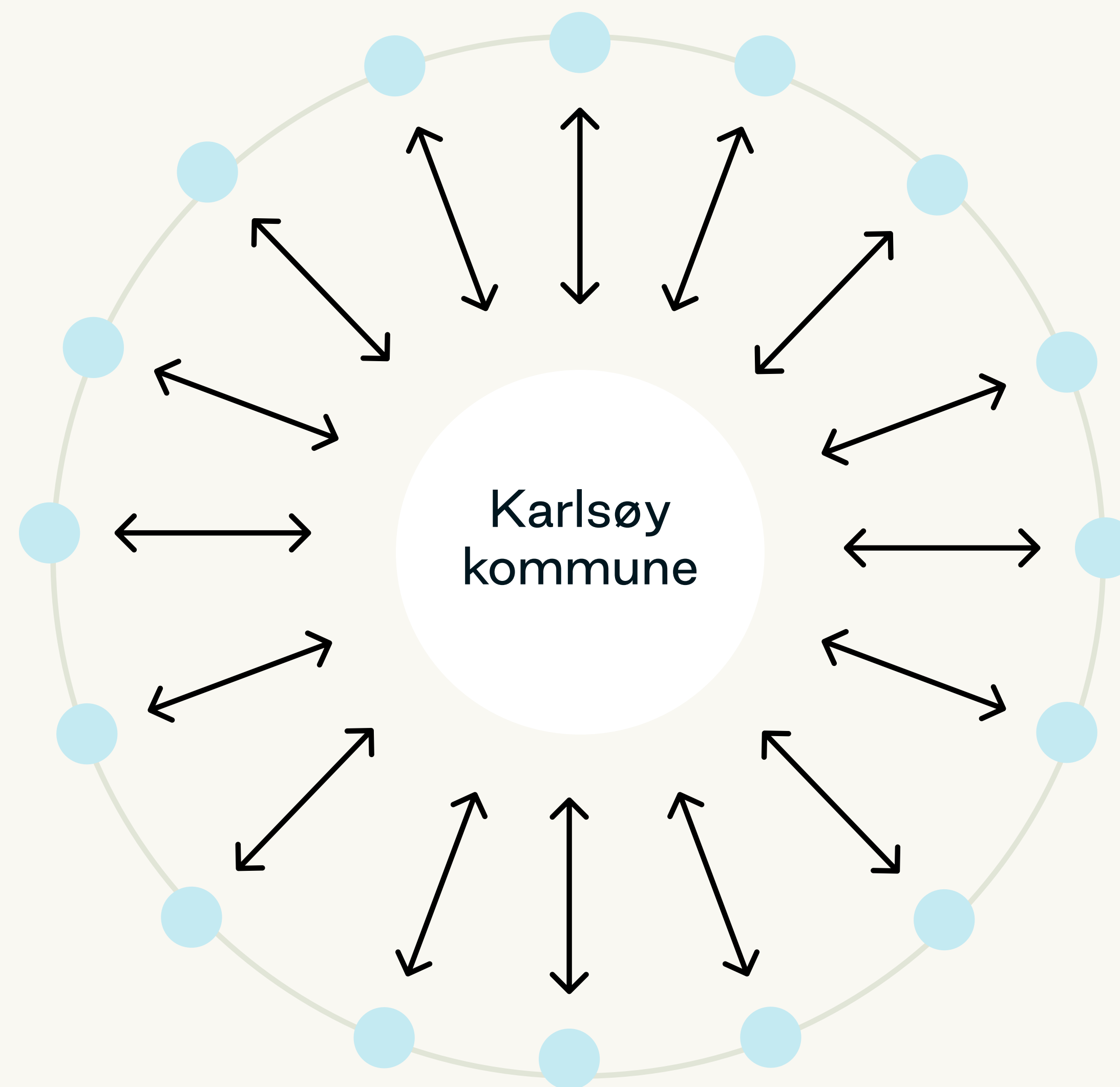
Tips 3

Skap sosial infrastruktur

Kommunens oppgaver har tradisjonelt handlet om å levere velferdstjenester og vedlikeholde infrastrukturen. I den tradisjonelle distriktspolitikken har intensjonen primært vært å møte bosettingsutfordringer med tiltak for næringsutvikling og jobbskaping.¹

Med tiden har innbyggernes behov endret seg og arbeidsplasser alene er ikke lenger nok for å holde på folk. Derfor bør kommunen ta en aktiv rolle for å skape sosial infrastruktur. Det kan være alt fra å sikre god velkomst for nye innbyggere, arrangere sosiale arrangementer og tenke nytt rundt hvordan kommunen kan være en "playmaker" for sosiale relasjoner og nettverk.

© NOU 2020: 15
Det handler om Norge — Utredning om konsekvenser av demografiutfordringer i distriktene

Fremtidens arena for kultur og læring i Karlsøy kommune

Utviklet av Travers og Etyde for Karlsøy kommune våren 2023

TRAVERS

ETUDE